

Document 1

Werkinstructie Vechten F300

Vastgesteld door het Kwaliteitsoverleg Straf d.d. 22 oktober 2024

Versie 6

OPENBAAR MINISTERIE

Hoofdstuk 1. Omschrijving van het feit

Hoofdstuk 2. Inhoudelijke beoordeling

- 2.1 Algemene aandachtspunten
 - 2.1.1 Algemene vereisten
 - 2.1.2 Waarneming
 - 2.1.3 Is duwen en trekken vechten?
 - 2.1.4 Hoe om te gaan met schijnvechten?
 - 2.1.5 Hoe om te gaan met vrienden die vechten?
 - 2.1.6. Minderjarige verdachte

Hoofdstuk 3. Bijzonderheden

- 3.1 Toepasselijke APV en het toepasselijke APV artikel selecteren
- 3.2 Gedraging onderbrengen bij ander artikel uit APV
- 3.3 Sanctiebedragen

Hoofdstuk 4. Tenlastelegging

Wijzigingenoverzicht (vanaf versie 6)

Hoofdstuk 1: Omschrijving van het feit

Op een openbare plaats vechten (feitcode F300).

Opgenomen in de APV's (Algemene Plaatselijke Verordeningen)

Hoofdstuk 2: Inhoudelijke beoordeling

2.1 ALGEMENE AANDACHTSPUNTEN

2.1.1 Algemene vereisten

Raadpleeg voor de algemene vereisten het beoordelingskader. Let erop dat je de meest recente versie raadpleegt!

2.1.2 Waarneming

Er moet duidelijk in het proces-verbaal staan dat verbalisant(en) (of eventueel getuigen) verdachte heeft/hebben zien vechten. Dat kan ook een vechtpartij tussen meerdere personen zijn.¹

Enkel de vermelding in het proces-verbaal: 'vechten' en/of 'verdachte heeft gevochten', is onvoldoende.

2.1.3 Is duwen en trekken vechten?

Bijvoorbeeld. Verbalisant in uniform gekleed en belast met de horecasurveillance openbare orde. Ik verbalisant kreeg middels de regionale meldkamer de opdracht te gaan naar de Amstel ter hoogte van perceel 128 te Amsterdam, alwaar twee personen aan het vechten waren. Ik verbalisant zag op de genoemde locatie twee personen elkaar over en weer wegduwen. Tevens hadden beide personen licht letsel aan het gezicht. De beide personen gaven

Bovengenoemd voorbeeld is voldoende duidelijke waarneming. Duwen en/of trekken kan voldoende zijn. Zeker in het geval van bovengenoemd voorbeeld waar beide personen ook nog zichtbaar letsel hebben. Er hoeft dus niet per se sprake te zijn van slaan en/of schoppen. Het doel van de feitcode is het handhaven van de openbare orde. Vechten kan daar invloed op hebben.

2.1.4 Hoe om te gaan met schijnvechten?

Schijnvechten impliceert geen verstoring van de openbare orde en keur je dus af. Als verbalisant waarneemt dat sprake is van schijn, dan geldt dit ook voor de overige aanwezige personen.

¹ ECLI:NL:GHSHE:2024:2266: Hof zag zich voor de vraag gesteld of de strafbepalingen in de artikel 141, 300 en 306 Sr in de weg staan aan de APV bepaling die ziet op vechten. Hof overweegt het volgende. Doel van de APV bepaling is bescherming van de openbare orde en niet het belang van het menselijk leven, het menselijk lichaam en de lichamelijke integriteit, zoals bij de artikelen 300 t/m 306 Sr. Hof zegt vervolgens dat wanneer er sprake is van vechten in vereniging dit wel kan leiden tot problemen met art. 141 Sr. Dit artikel behelst namelijk beide belangen, zowel het belang van de openbare orde als het belang van de lichamelijke integriteit.

2.1.5 Hoe om te gaan met vrienden die vechten?

Of verdachten al dan niet vrienden van elkaar zijn is niet relevant. Ook vrienden die vechten kunnen de orde verstoren.

2.1.6. Minderjarige verdachte

Per 1 juli 2024 heeft er een wijziging van het HALT-besluit plaatsgevonden. De lijst met delicten die zich lenen voor een Halt-verwijzing is uitgebreid. Het feit genoemd in deze werkinstructie valt hieronder. Meer informatie hierover is te lezen in het beoordelingskader hoofdstuk 12.

Hoofdstuk 3: Bijzonderheden

3.1 Toepasselijke APV en het toepasselijke APV artikel selecteren

Bij het beoordelen van APV feiten is het aan de beoordelaar om de toepasselijke APV en het toepasselijke APV artikel in de 'Beslisboom' te selecteren en juist te vermelden onder de tenlastelegging. Er kan niet standaard uit worden gegaan van het artikel en de APV uitgave zoals genoemd in het proces-verbaal. De beoordelaar dient altijd zelf te controleren welk artikel en welke specifieke APV van toepassing was op de pleegdatum. Zie hierbij het 'Beoordelingskader' (zoals opgenomen op de H-schijf onder 'IBR, Werkinstructies') en dan specifiek het Hoofdstuk 'Werkwijze APV's'.

3.2 Gedraging onderbrengen bij ander artikel uit APV

Let op! Niet in alle APV's is vechten strafbaar gesteld. In dat geval dient de te beoordelen zaak in beginsel te worden afgekeurd. Echter, afhankelijk van de inhoud/waarneming van het proces-verbaal is het mogelijk om de gedraging van verdachte onder te brengen bij een ander artikel uit de toepasselijke APV.

Bijvoorbeeld een APV waarin in een bepaald artikel onderstaande tekst is opgenomen:

op of aan de weg of in een voor het publiek toegankelijk bouwwerk op enigerlei wijze de orde te verstoren, personen lastig te vallen of zich onnodig op te dringen.

Indien uit het proces-verbaal duidelijk blijkt dat er sprake is van het verstoren van de orde, kun je de gedraging (c.q. het vechten) van verdachte ook onder bovenstaande artikeltekst scharen. Je gebruikt dan feitcode F301 of F055 (of F120b, maar in dat geval moeten voornamelijk bewoners overlast/hinder ondervinden) in plaats van F300.

3.3 Sanctiebedragen

Vechten is een 'sterfeit'. Dit houdt in dat er geen vaste geldboete gehanteerd wordt. Zie de Kenniswijzer op JKA (pagina Kwaliteitsoverleg Straf) voor het uitgangspunt en de bandbreedte van het op te leggen tarief per jaartal.

Hoofdstuk 4: Tenlastelegging

Er staat voor deze feitcode geen standaard tenlastelegging in GPS. Hieronder volgt een standaard tenlastelegging conform de model APV. De tenlastelegging die in een APV zaak gemaakt moet worden moet aansluiten bij de terminologie die vermeld staat in de APV van de betreffende gemeente. Je hoeft de handelingen van het vechten niet te verfeitelijken in de tenlastelegging.

<hij/zij> op of omstreeks <pleegdatum/pleegperiode>, in de gemeente <pleeggemeente>, <op of aan de weg of op een voor het publiek toegankelijke plaats / op een openbare plaats>, te weten <pleeglocatie>, heeft gevochten;

(Artikel <artikelnummer> Algemene Plaatselijke Verordening <naam gemeente>)

Wijzigingenoverzicht (vanaf versie 6)

22-10-2024:

- toevoeging paragraaf 2.1.6 over minderjarige verdachte.
- aanpassing hoofdstuk 3, verwijdering van de boetebedragen. Deze zullen in de Kenniswijzer worden opgenomen.
- toevoeging arrest ECLI:NL:GHSHE:2024:2266 onder hoofdstuk 2.

Document 2

**Werkinstructie Hinderlijk gedrag (APV)
(feitcodeseries F120, F125 en F130)**

Vastgesteld door het Kwaliteitsoverleg d.d. **26 augustus 2025**

Versie 1

Auteur: 5.12a

OPENBAAR MINISTERIE

Hoofdstuk 1 Feitcodeserie F120	p. 2
1.1 Omschrijving van het feit	
1.1.1 Feitcode	
1.1.2 Tekst model-APV	
1.2 Vereisten	
1.2.1 Bijzondere vereisten	
1.3 Tenlastelegging	
1.4 Boetebedrag	
Hoofdstuk 2 Feitcodeserie F125	p. 4
2.1 Omschrijving van het feit	
2.1.1 Feitcode	
2.1.2 Tekst model-APV	
2.2 Vereisten	
2.2.1 Bijzondere vereisten	
2.3 Tenlastelegging	
2.4 Boetebedrag	
Hoofdstuk 3 Feitcodeserie F130	p. 6
3.1 Omschrijving van het feit	
3.1.1 Feitcode	
3.1.2 Tekst model-APV	
3.2 Vereisten	
3.2.1 Bijzondere vereisten	
3.3 Tenlastelegging	
3.4 Boetebedrag	
Wijzingenoverzicht	p. 8

Hoofdstuk 1: Feitcodeserie F120

1.1 Omschrijving van het feit

1.1.1 Feitcode

F120A: Op een openbare plaats klimmen of zich bevinden op een beeld, monument, overkapping, constructie, openbare toiletgelegenheid, voertuig, hek, heining of andere afsluiting, verkeersmeubilair of daarvoor niet bestemd straatmeubilair.

F120B: Op een openbare plaats zich ophouden op een wijze die voor andere gebruikers of omwonenden onnodig overlast of hinder veroorzaakt.

1.1.2 Tekst model-APV

Artikel 2:47 Hinderlijk gedrag op openbare plaatsen

1. Het is verboden op een openbare plaats:

- a. te klimmen of zich te bevinden op een beeld, monument, overkapping, constructie, openbare toiletgelegenheid, voertuig, hek, omheining of andere afsluiting, verkeersmeubilair of daarvoor niet bestemd straatmeubilair;
- b. zich op te houden op een wijze die voor andere gebruikers of omwonenden onnodig overlast of hinder veroorzaakt.

2. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de artikelen 424, 426bis of 431 van het Wetboek van Strafrecht of artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994.

1.2 Vereisten

1.2.1 Bijzondere vereisten

Voor beide feitcodes geldt dat de gedraging moet hebben plaatsgevonden op een openbare plaats. Daarnaast gelden nog specifieke vereisten per feitcode.

F120A

Er moet sprake zijn van klimmen of zich bevinden op een beeld, monument, overkapping etc. Let hierbij op dat de APV-bepaling van de gemeente waarin het feit plaatsvindt leidend is voor wat strafbaar is.

F120B Bestanddelen

Er moet sprake zijn van zich ophouden op een wijze die voor andere gebruikers of omwonenden onnodig overlast of hinder veroorzaakt.

Let hierbij op dat de APV-bepaling van de gemeente waarin het feit plaatsvindt leidend is voor wat strafbaar is.

Ophouden:

Belangrijk is dat duidelijk wordt vermeld waaruit bleek dat de verdachte zich ergens ophield. Indien de verdachte schuilt voor de regen of even wacht op iemand valt dit niet onder ophouden en dient de zaak afgekeurd te worden.

Gebruikers of omwonenden:

Om te bewijzen dat de gedraging voor andere gebruikers of omwonenden overlast veroorzaakt is van belang dat de reactie van omstanders in het proces-verbaal staat beschreven of moet uit de gedraging zijn af te lezen dat dit overlast of hinder veroorzaakt.

Onnodig overlast of hinder:

In het proces-verbaal dient duidelijk beschreven te worden waaruit de overlast of hinder bestond om deze bestanddelen te kunnen bewijzen. Dit kan bijvoorbeeld bestaan uit schreeuwen op straat, harde muziek afspelen etc.

Gaat het enkel om geluidhinder voor omwonenden gedurende de nachtelijke uren, dan had er voor 431 Sr (H200) geschreven moeten worden.

1.2 Tenlastelegging

Let op: Controleer altijd eerst in GPS (via ad hoc raadplegen feitcode) of er een koppeling bestaat tussen de feitcode en de van toepassing zijnde APV-bepaling. Daarnaast moet de tenlastelegging in overeenstemming worden gebracht met de toepasselijke APV-bepaling! Check deze dus altijd op www.overheid.nl. In GPS is een standaardtenlastelegging opgenomen voor deze feitcodes (delictcodes 01812 en 01813).

In de tenlastelegging van een F120A-feit moet een keuze voor de omschrijving van het beklommen voorwerp worden gemaakt.

In de tenlastelegging van een F120B-feit moet een omschrijving van de feitelijke gedraging worden opgenomen.

Aan het einde van de tenlastelegging hoeft in GPS het artikel niet te worden opgenomen, dit genereert GPS automatisch.

1.3 Boetebedrag

In de tekstenbundel is een vast boetebedrag opgenomen.

Hoofdstuk 2: Feitcodeserie F125

2.1 Omschrijving van het feit

2.1.1 Feitcode

F125A: Zonder redelijk doel zich in een portiek of poort ophouden of in, op of tegen een raamkozijn of een drempel van een gebouw zitten of liggen.

F125B: Zonder redelijk doel zich anders dan als bewoner of gebruiker van flatgebouwen, appartementsgebouwen en soortgelijke meergezinshuizen of van publiek toegankelijke gebouwen bevinden in een voor gemeenschappelijk gebruik bestemde ruimte van dat gebouw.

2.1.2 Tekst model-APV

Artikel 2:49 Verboden gedrag bij of in gebouwen

1. Het is verboden zonder redelijk doel:

- a. zich in een portiek of poort op te houden;
- b. in, op of tegen een raamkozijn of een drempel van een gebouw te zitten of te liggen.

2. Het is aan anderen dan bewoners of gebruikers van een flatgebouw, appartementsgebouw of een soortgelijke meergezinswoning of van een gebouw dat voor publiek toegankelijk is, verboden zich zonder redelijk doel te bevinden in een voor gemeenschappelijk gebruik bestemde ruimte van dat gebouw.

2.2 Vereisten

2.2.1 Bijzondere vereisten

Bij beide feitcodes dient de verdachte zich zonder redelijk doel ergens te bevinden. Dit dient daarom duidelijk beschreven te worden in het proces-verbaal. Indien iemand aan het wachten is op iemand of aan het schuilen is voor de regen, valt dit niet onder 'zonder redelijk doel'. Wordt zo iets verklaard door verdachte bij verhoor, dan zal uit het dossier moeten blijken waarom het niet aannemelijk was om de zaak alsnog door te kunnen zetten.

F125A

De gedraging moet plaatsvinden in een portiek, poort, raamkozijn etc. Let hierbij op dat de bewoording in de APV leidend is voor wat strafbaar is. De gedraging dient ook duidelijk benoemd te worden in het proces-verbaal.

Wat is een portiek?

Een portiek is meestal een overdekte ingang van een gebouw, vaak met trappen die naar de voordeur of naar meerdere woningen leiden. Een portiek is daarom een niet afgesloten ruimte. Wanneer het gaat om een trapopgang of trapportaal in een afgesloten ruimte, is F125B van toepassing.

F125B

De feitcodetekst spreekt over zich anders dan als bewoner of gebruiker te bevinden. De verdachte dient daarmee geen bewoner of gebruiker te zijn van het gebouw waarin hij zich ten tijde van de overtreding bevindt en dit dient duidelijk uit het proces-verbaal te blijken.

De gedraging vindt plaats in flatgebouwen, appartementsgebouwen en soortgelijke meergezinshuizen of in publiek toegankelijke gebouwen (let hierbij wel op of F130A niet van toepassing is);

En hij bevindt zich in een voor gemeenschappelijk gebruik bestemde ruimte van dat gebouw.

Bij publiek toegankelijke gebouwen kun je denken aan een overdekt winkelcentrum of (de hal van) een gemeentehuis. Een voor gemeenschappelijk gebruik bestemde ruimte is bijvoorbeeld een trappenhuis, een hal of de ruimte waarin de kelderboxen zich bevinden. Maar ook een parkeergarage die alleen voor (auto's van) bewoners bestemd is.

2.3 Tenlastelegging

Let op: Controleer altijd eerst in GPS (via ad hoc raadplegen feitcode) of er een koppeling bestaat tussen de feitcode en de van toepassing zijnde APV-bepaling. Daarnaast moet de tenlastelegging in overeenstemming worden gebracht met de toepasselijke APV-bepaling! Check deze dus altijd op www.overheid.nl. In GPS is een standaardtenlastelegging opgenomen voor deze feitcodes (te weten 01814 en 01815).

In de tenlastelegging van een F125A-feit moeten de locatie en een omschrijving van de feitelijke gedraging worden opgenomen in de variabele.

In de tenlastelegging van een F125B-feit moet de ruimte waarin de verdachte zich bevond worden omschreven.

Aan het einde van de tenlastelegging hoeft in GPS het artikel niet te worden opgenomen, dit genereert GPS automatisch.

2.4 Boetebedrag

In de tekstenbundel is een vast boetebedrag opgenomen.

Hoofdstuk 3: Feitcodeserie F130

3.1 Omschrijving van het feit

3.1.1 Feitcode

(in of op) een portaal, telefooncel, wachtklokal voor openbaar vervoer, parkeergarage, rijwielstalling of een andere voor het publiek toegankelijke ruimte

- **(F130A)** zich zonder redelijk doel en op een voor anderen hinderlijke wijze ophouden;
- **(F130B)** verontreinigen;
- **(F130C)** voor een ander doel gebruiken dan waarvoor die ruimte bestemd is.

3.1.2 Tekst model-APV

Artikel 2:50 Hinderlijk gedrag in voor het publiek toegankelijke ruimten

Het is verboden zich zonder redelijk doel en op een voor anderen hinderlijke wijze op te houden in of op een voor het publiek toegankelijke ruimte, dan wel deze te verontreinigen of te gebruiken voor een ander doel dan waarvoor deze ruimte is bestemd. Onder deze ruimten worden in elk geval verstaan portalen, telefooncellen, wachtlokalen voor het openbaar vervoer, parkeergarages en rijwielstallingen.

3.2 Vereisten

3.2.1 Bijzondere vereisten

F130A Bestanddelen

De verdachte dient zich zonder redelijk doel ergens te bevinden. Dit dient daarom duidelijk beschreven te worden in het proces-verbaal. Indien iemand aan het wachten is op iemand of aan het schuilen is voor de regen, valt dit niet onder 'zonder redelijk doel'. Wordt zoiets verklaard door verdachte bij verhoor, dan zal uit het dossier moeten blijken waarom het niet aannemelijk was om de zaak alsnog door te kunnen zetten.

Daarnaast is vereist dat dit op een voor anderen hinderlijke wijze gebeurd. Vereist zijn daarom reacties van omstanders waaruit dit blijkt, bijvoorbeeld indien zij geluidsoverlast ervaren. Ook een melding van overlast, waarover het pv spreekt, kan voldoende zijn.

Indien iemand een doorgang belemmert van bijvoorbeeld een trappenhuis in een parkeergarage is een reactie van omstanders niet vereist, maar kan de hinderlijkheid worden ingelezen in de gedraging. De gedraging dient daarom duidelijk uit het proces-verbaal te blijken.

F130B

Er moet sprake zijn van verontreinigen. De gedraging waaruit het verontreinigen blijkt dient duidelijk in het proces-verbaal te worden omschreven. Het verontreinigen kan bijvoorbeeld bestaan uit het achterlaten van afval of urineren.

F130C

Een publiek toegankelijke ruimte moet hierbij voor een ander doel zijn gebruikt dan waardoor die ruimte bestemd is. Het gaat bijvoorbeeld om een ruimte als slaapplek gebruiken of een plek om drugs te gebruiken. Dit dient duidelijk in het proces-verbaal te worden beschreven.

3.3 Tenlastelegging

Let op: Controleer altijd eerst in GPS (via ad hoc raadplegen feitcode) of er een koppeling bestaat tussen de feitcode en de van toepassing zijnde APV-bepaling. Daarnaast moet de tenlastelegging in overeenstemming worden gebracht met de toepasselijke APV-bepaling! Check deze dus altijd op www.overheid.nl.

In GPS is een standaard tenlastelegging opgenomen voor deze feitcodes (te weten 01816, 01817 en 01818).

De standaardtenlastelegging voor F130A verdient aanpassing. In elk geval zal alles wat qua ruimte niet van toepassing is moeten worden weggehaald. Als locatie wordt doorgaans een straatnaam gekoppeld. Daarom is het slim om de woorden 'te weten' te vervangen door 'op of aan'.

In de tenlastelegging van een F130B-feit en F130C-feit moeten de ruimte, locatie en de feitelijke gedraging worden omschreven. Zo nodig kan ook 'samen met (een) ander(en)' worden toegevoegd.

Aan het einde van de tenlastelegging hoeft in GPS het artikel niet te worden opgenomen, dit genereert GPS automatisch.

3.4 Boetebedrag

In de tekstenbundel is een vast boetebedrag opgenomen.

Wijzigingenoverzicht (vanaf versie 2)

Document 3

Werkinstructie Inbrekerswerktuig (F116a)

Vastgesteld door het Kwaliteitsoverleg Straf d.d. 15 juni 2021

Versie 4

OPENBAAR MINISTERIE

Hoofdstuk 1. Omschrijving feit en relevante wetgeving

Hoofdstuk 2. Inhoudelijke beoordeling

Hoofdstuk 3. Bijzonderheden

3.1 Beslag

3.2 Jurisprudentie

Hoofdstuk 4. Tenlastelegging

Hoofdstuk 1: Omschrijving feit en relevante wetgeving

Op een openbare plaats inbrekerswerktuigen vervoeren of bij zich hebben (feitcode F 116a)

(Model) Algemene Plaatselijke Verordening

Artikel 2.44 Vervoer inbrekerswerktuigen (Model APV)

1. Het is verboden op een openbare plaats inbrekerswerktuigen te vervoeren of bij zich te hebben
2. Dit verbod is niet van toepassing indien de bedoelde werktuigen niet zijn gebruikt of niet zijn bestemd om zich onrechtmatig de toegang tot een gebouw of erf te verschaffen, onrechtmatig sluitingen te openen of te verbreken, diefstal door middel van braak te vergemakkelijken of het maken van sporen te voorkomen.

Maar er zijn ook lokale variaties:

- artikel 2:24 APV Utrecht

Hier worden een aantal voorbeelden van inbrekerswerktuig benoemd.

- artikel 2:38 lid 1 APV Heerlen

Hierin wordt een tijdsperiode aangegeven waarin het vervoer of bij zich hebben van inbrekerswerktuigen verboden is

Let op: de geprepareerde tas is niet feitgecodeerd en loopt dus via het lokale parket.

Algemene wet bestuursrecht

Art. 1:6 aanhef en sub a Awb:

De hoofdstukken 2 tot en met 8 en 10 van deze wet zijn niet van toepassing op:
a. de opsporing en vervolging van strafbare feiten, alsmede de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke beslissingen;
(...)

Art. 5:11 Awb:

Onder toezichthouder wordt verstaan: een persoon, bij of krachtens wettelijk voorschrift belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift.

Art. 5:15 Awb

1 Een toezichthouder is bevoegd, met medeneming van de benodigde apparatuur, elke plaats te betreden met uitzondering van een woning zonder toestemming van de bewoner.

(...)

Art. 5:19 Awb:

1 Een toezichthouder is bevoegd vervoermiddelen te onderzoeken met betrekking waartoe hij een toezichthoudende taak heeft.

2 Hij is bevoegd vervoermiddelen waarmee naar zijn redelijk oordeel zaken worden vervoerd met betrekking waartoe hij een toezichthoudende taak heeft, op hun lading te onderzoeken.

(...)

Wetboek van Strafvordering

Art. 96b Sv

1 In geval van ontdekking op heterdaad van een strafbaar feit of in geval van verdenking van een misdrijf als omschreven in artikel 67, eerste lid, is de opsporingsambtenaar bevoegd ter inbeslagneming een vervoermiddel, met uitzondering van het woongedeelte zonder toestemming van de bewoner, te doorzoeken en zich daartoe de toegang tot dit vervoermiddel te verschaffen.

(...)

Artikel 132a Sv

Onder opsporing wordt verstaan het onderzoek in verband met strafbare feiten onder gezag van de officier van justitie met als doel het nemen van strafvorderlijke beslissingen.

Hoofdstuk 2: Inhoudelijke beoordeling

Aandachtspunten en uitgangspunten bij het beoordelen van een zaak:

- wat is de reden van staande houding;
- zijn de controlebevoegdheden op juiste gronden toegepast (zie ook punt 2 onder jurisprudentie);
- is er voldoende aanleiding tot fouillering/onderzoeken/doorzoeken;
- gaat meestal om gereedschap;
- nooit alléén kleding (let wel op bv bivakmuts in de zomer);
- feiten en omstandigheden zijn bepalend (casuïstisch bv. ve is ambtshalve bekend en voertuig welk mogelijk eerder bij vermogensdelicten betrokken was);
- op welk tijdstip wordt iemand aangehouden/gezien (nachtelijke uren?);
- waar wordt iemand aangehouden/gezien (bij woning in een woonwijk of op een verlaten industrieterrein)
- welke voorwerpen/spullen heeft verdachte bij zich; is er sprake van inbrekerswerktuig en hoe professioneel is dit (slotentrekker vs. schroevendraaier) en welke combinatie van gevonden spullen (gereedschap met handschoenen of met gezichtsbedekking etc.)
- hoe gedraagt verdachte zich in de omgeving (belangstelling voor woningen, in tuinen aan het rondstruinen)
- wat verklaart verdachte over zijn aanwezigheid

Hoofdstuk 3: Bijzonderheden

Er komen veel vrijspraken voor bij zaken waar werktuigen achterin in de auto (kofferbak) of bestelbus liggen, terwijl een passagier wordt bekeurd. Van belang is hoe de werktuigen aan de passagier gelinkt kunnen worden of onder bereik van de passagier zijn. Belangrijk is om bij verzet de brief van de verdachte goed te bekijken. Heeft de verdachte hierin een aannemelijke verklaring gegeven voor de aangetroffen goederen. Bv. de verklaring dat hij het gereedschap voor zijn werk bij zich heeft. Neem op basis van alle informatie (PV en verzet) een beslissing of je de zaak doorzet.

3.1 Beslag

Voor SBA zaken geldt dat alle zaken (* en p) met beslag ook via de werkbakken van de sectie SBA gaan en als zodanig herkenbaar zijn, omdat het beslag moet worden afgedaan; deze zaken hebben in de transactiemodule de indicatie 'p'. Afsproken is dat alle beslagzaken, dus ook de PV's inzake F116a wanneer daar beslag in zit, worden opgepakt door het beslagbureau. Voor de andere secties geldt dat indien er beslag in een zaak zit, en het beslagbureau heeft hier nog niet naar gekeken de zaak eerst via de mail gemeld moet worden bij het beslagbureau. Het beslagbureau neemt de zaak dan over of geeft deze, na afwikkeling van het beslag, terug aan de beoordelaar.

3.2 Jurisprudentie

1. Bevoegdheidsuitoefening op grond van bepalingen Awb onrechtmatig want draagt in casu uitsluitend het karakter van opsporing (o.a. ECLI:NL:HR:2018:487 / NJ 2018/296)

In deze zaak, waarbij inbrekerswerktuigen in een voertuig werden aangetroffen en de betrokkenen werden vervolgd voor diefstal, geeft de Hoge Raad een oordeel over de rechtmatigheid van het inzetten van controlebevoegdheden op grond van de Awb.

Overwegingen Hoge Raad¹

In dit arrest oordeelde de Hoge Raad dat in de vaststellingen van het Hof ligt besloten *'dat de aan de doorzoeking op de voet van art. 96b Sv voorafgegane controle van het voertuig heeft plaatsgevonden in verband met eerdere woninginbraken in de Zwijndrechtse Waard en derhalve onderzoek in verband met strafbare feiten betrof en kan worden aangemerkt als opsporing als bedoeld in art. 132a Sv'*.

De controle van het voertuig was volgens het Hof bevoegdelijk gedaan op basis van de toezichthoudende taak op grond van de APV in verbinding met art. 5:11, 5:15 en/of 5:19 Awb. Maar volgens de Hoge Raad bieden art. 5:15 en 5:19 Awb geen grondslag voor het toepassen van de daarin *'neergelegde bevoegdheden van een toezichthouder tot – kort gezegd – het betreden van plaatsen en het onderzoeken van voertuigen en hun lading, indien die bevoegdheidsuitoefening in de concrete omstandigheden van het geval uitsluitend kan worden aangemerkt als opsporing in de zin van art. 132a Sv'*.

¹ In dezelfde lijn HR 30 juni 2020 ECLI:NL:HR:2020:1155: "Hof heeft vastgesteld dat door opsporingsambtenaren (A en B) voertuig waarin verdachte zat is stilgezet. Deze opsporingsambtenaren waren bekend met recente woninginbraken in gemeente Soest en hadden tijdens briefing gehoord dat op naam van verdachte tenaamgesteld voertuig meerdere keren was weggereden voor politie en het eerder niet gelukt was om verdachte staande te houden. Opsporingsambtenaren hebben, na stilhouden van auto, identiteit gecontroleerd. Vervolgens heeft verbalisant B door achterrauit van voertuig inbrekerswerktuigen waargenomen. Op grond daarvan is verdenking ontstaan dat verdachte zich schuldig had gemaakt aan strafbaar feit. Hierop is verdachte aangehouden op verdenking van overtreding van art. 2:44 APV Soest en is auto ex art. 96b Sv doorzocht. In deze vaststellingen ligt besloten dat aan doorzoeking voorafgegane controle, bestaande uit doen stilhouden van auto en inzage vorderen in bescheiden, heeft plaatsgevonden in verband met eerdere woninginbraken in gemeente Soest en daarom onderzoek i.v.m. strafbare feiten betrof en uitsluitend kan worden aangemerkt als opsporing a.b.i. art. 132a Sv."

Betekenis voor beoordeling

Volgens de Hoge Raad zag de voorafgaande controle van het voertuig dus uitsluitend op opsporing van strafbare feiten. In dat kader kunnen de bevoegdheden van 5:15 en 5:19 Awb niet worden aangewend (art. 1:6 sub a Awb). De grens tussen toezicht en opsporing is in deze zaken niet altijd scherp aan te geven. In elk geval kan worden gezegd dat als er nog geen sprake is van een verdenking van een strafbaar feit, de toezichthoudende bevoegdheden van de Awb door de verbalisant in kwestie kunnen worden uitgeoefend bij controle op de naleving van de bij of krachtens de APV of andere bijzondere wetten gestelde voorschriften (bijv. WP2000/WWV/WWM).²

Doorgaans zullen in de F116a-zaken eerst de toezichthoudende bevoegdheden van de Awb worden toegepast en vervolgens, na het aantreffen van inbrekerswerktuigen, de doorzoekingsbevoegdheid van art. 96b Sv. Daarbij is het aan de beoordelaar om de feiten en omstandigheden en de toepassing van de verschillende wettelijke bevoegdheden in dit kader steeds goed in ogenschouw te nemen en bij mogelijke gebreken daarin of twijfel over de juiste toepassing daarvan een toelichting te geven in de memo bij de zaak. Mogelijke vormverzuimen in de toepassing van bevoegdheden hoeven niet direct het gevolg te hebben dat de desbetreffende inbrekerswerktuigen van het bewijs moeten worden uitgesloten. Dit is onder andere afhankelijk van de concrete omstandigheden van het geval alsmede het verweer van de verdediging met betrekking tot dat vormverzuim.

2. veroordeling wegens het op een openbare plaats aanwezig hebben van inbrekerswerktuigen

Instantie: HR | Datum uitspraak: 20 juni 2017 | ECLI: NL:HR:2017:1127 | Laatst gewijzigd: 21 juni 2017

Redactie: WBOM | mr. 5.1.2a

Trefwoorden: Apv; Inbraak

Casus: Ten laste van de verdachte is bewezenverklaard dat: "*hij op 13 juni 2014 te Hoogmade, gemeente Kaag en Braassem op een openbare plaats inbrekerswerktuigen, te weten meerdere schroevendraaiers, bij zich heeft gehad.*"

Verweer verdachte: De bewezenverklaring van het tenlastegelegde is ontoereikend gemotiveerd voor zover deze inhoudt dat de verdachte "op een openbare plaats" meerdere schroevendraaiers bij zich heeft gehad.

Hoge Raad: De gebezigde bewijsmiddelen houden, voor zover voor de beoordeling van het middel van belang, het volgende in. Op 13 juni 2014 omstreeks 4.20 uur bevond de verdachte zich als passagier in een auto die stilstond in een steeg in een woonwijk te Hoogmade. Aldaar is bij de ter plaatse uitgevoerde fouillering van de verdachte geconstateerd dat hij een tasje om zijn nek droeg waarin zich drie schroevendraaiers bevonden. Door onder deze omstandigheden bewezen te achten dat de verdachte "op een openbare plaats" meerdere schroevendraaiers bij zich heeft gehad, heeft het Hof de bewezenverklaring toereikend gemotiveerd.

3. Dynamische verkeerscontrole

Onderstaande casus gaat niet specifiek over het aantreffen van inbrekerswerktuigen, maar het kan uiteraard wel voorkomen dat e.e.a. voortkomt uit de dynamische verkeerscontrole cq. na het inzetten van controlebevoegdheden op grond van art 160 WVV.

Instantie: HR | Datum uitspraak 1 november 2016 | ECLI:NL:HR:2016:2454

Casus

In deze zaak, waarbij in de achterbak van een voertuig een tas werd gevonden met daarin gedroogde wiet en cannabistoppen, geeft de Hoge Raad een oordeel over de rechtmatigheid van het inzetten van controlebevoegdheden op grond van art 160 WVV.

Een dynamische verkeerscontrole

Een dynamische verkeerscontrole wordt blijkens het genoemde 'Blauwe Boekje' vooral uitgevoerd ten aanzien van personen die verondersteld worden crimineel actief te zijn. Omdat de politie daarbij let op bepaalde risicokenmerken, vindt de selectie van de te controleren personen bij een dynamische verkeerscontrole op een andere wijze plaats dan bij een normale verkeerscontrole. Bij het uitvoeren van de dynamische verkeerscontrole probeert de politie door het stellen van vragen zoveel mogelijk informatie te verzamelen over de inzittenden van het tot stilstand gebrachte voertuig. De agent kan (bij herhaling) vragen om toestemming tot doorzoeking van het voertuig en bagage, en fouilleren van de inzittenden.

Over de selectie van het voertuig waarin de verdachte reed heeft het Hof vastgesteld dat als reden voor deze controle in het proces-verbaal is vermeld dat bij navraag bleek dat de auto - een BMW X6 - op naam stond van [A] BV, "een firma waarvan, naar de verbalisanten bekend was, veel criminelen gebruik maakten". Voorts heeft het Hof vastgesteld dat "door enkele verbalisanten daaraan, bij gelegenheid van hun verhoor bij de raadsheer-commissaris, [is] toegevoegd dat het een dure auto betrof voor de wijk waar hij reed (hof: de Oorkmeerweg in Amsterdam West) respectievelijk dat in een dure auto een Oost-Europees type op de bijrijdersstoel zat en een Hindoestaans/Surinaamse man bestuurder was, hetgeen een opvallende combinatie werd gevonden (...)." Vervolgens hebben de verbalisanten de auto gevolgd en de bestuurder een stopteken gegeven teneinde een verkeerscontrole uit te voeren. Een van de verbalisanten deelde de verdachte mede dat dit stopteken was gegeven in verband met een verkeerscontrole en vorderde inzage in diens rijbewijs en in de kentekenpapieren van het voertuig. In het gesprek dat volgde vroeg deze verbalisant toestemming de verdachte en de bijrijder te fouilleren en de auto te doorzoeken. De verdachte gaf daarvoor toestemming, waarna in de achterbak een tas werd gevonden met daarin gedroogde wiet en cannabistoppen.

Verweer verdediging:

"Het middel keert zich tegen 's Hof's vrijspraak van het tenlastegelegde. Het klaagt onder meer over het oordeel van het Hof "dat de politie de haar toekomende controlebevoegdheden van de Wegenverkeerswet 1994 (hierna: WVV 1994) uitsluitend heeft aangewend ten behoeve van opsporingsactiviteiten, derhalve voor een ander doel

dan waarvoor die bevoegdheden zijn gegeven, hetgeen détournement de pouvoir ofwel strijd met het beginsel van zuiverheid van oogmerk oplevert".

Hoge Raad:

"Het oordeel van het Hof dat voornoemde controlebevoegdheden "uitsluitend [zijn] aangewend ten behoeve van opsporingsactiviteiten, derhalve voor een ander doel dan waarvoor die bevoegdheden zijn gegeven, hetgeen détournement de pouvoir ofwel strijd met het beginsel van zuiverheid van oogmerk oplevert" niet begrijpelijk.

De enkele omstandigheid dat de verbalisanten de verkeerscontrole, al dan niet op grond van een tevoren beschreven en landelijk bekendgemaakte methode, hebben uitgevoerd met de bedoeling een gesprek aan te knopen met en informatie te verkrijgen over de inzittenden, leidt niet tot een ander oordeel.

Hoofdstuk 4: Tenlastelegging

Hieronder volgt een standaard tenlastelegging, conform de model APV. De tenlastelegging die in een APV zaak gemaakt moet worden moet aansluiten bij de terminologie die vermeld staat in de APV van de betreffende gemeente (zoals "op of aan de weg" of "op een openbare plaats").

<hij/zij> op of omstreeks <pleegdatum/pleegperiode> te <pleegplaats> te <pleegtijdstip> uur, op een openbare plaats, te weten <pleeglocatie>, op een tijdstip gelegen binnen een door het bevoegde gezag vastgestelde periode, heeft vervoerd of bij zich heeft gehad, een <.....> en/of <....>, althans enig(e) gereedschap(pen) en/of voorwerp(en) en/of middel(en), die/dat ertoe kan/kunnen dienen zich onrechtmatig de toegang tot een gebouw of erf te verschaffen en/of onrechtmatig sluitingen te openen en/of te verbreken en/of diefstal door middel van braak te vergemakkelijken en/of het maken van sporen te voorkomen;

(Artikel <artikelnummer> Algemene Plaatselijke Verordening <naam gemeente>)

Document 4

Werkinstructie H200 en H205 (Geluidhinder)

Vastgesteld door het Kwaliteitsoverleg Straf d.d. 21 februari 2023

Versie 3

OPENBAAR MINISTERIE

Inhoud

Hoofdstuk 1 Omschrijving van de feiten (geluidhinder)	2
1.1 Omschrijving van het feit H200	2
1.2 Omschrijving van het feit H205	2
Hoofdstuk 2 Algemene aandachtspunten	3
2.1 Redenen van wetenschap	3
2.2 Juiste persoon als verdachte aanmerken.....	3
2.3 Wetboek van Strafrecht gaat vóór APV	3
Hoofdstuk 3 Bijzonderheden	4
3.1 Bijzonderheden H200.....	4
3.2 Bijzonderheden H205.....	4
3.3 Beslag	4
Hoofdstuk 4 Afdoening en tenlastelegging	5
4.1 Afdoening	5
4.2 Tenlastelegging.....	5
Hoofdstuk 5 Wijzigingenoverzicht (voor wijzigingen vanaf 21 februari 2023)	6

Hoofdstuk 1 Omschrijving van de feiten (geluidhinder)

1.1 Omschrijving van het feit H200

Feitcodetekst:

rumoer of burengerucht verwekken waardoor de nachtrust kan worden verstoord

Wettelijke bepaling: Artikel 431 WvSr:

Met geldboete van de eerste categorie wordt gestraft hij die rumoer of burengerucht verwekt waardoor de nachtrust kan worden verstoord.

In het algemeen wordt aangenomen dat de voor de nachtrust bestemde tijd is gelegen tussen 23.00 uur en 07.00 uur.

1.2 Omschrijving van het feit H205

Feitcodetekst:

als particulier met toestellen of geluidsapparaten dan wel op andere wijze handelingen verrichten, waardoor voor een omwonende of overigens voor de omgeving geluidshinder wordt veroorzaakt, of toelaten dat deze handelingen worden verricht

APV-model van de VNG: Artikel 4:6 (Overige geluidhinder):

1. Het is verboden buiten een inrichting op een zodanige wijze toestellen of geluidsapparaten in werking te hebben of handelingen te verrichten dat voor een omwonende of voor de omgeving geluidhinder wordt veroorzaakt.

De meeste gemeenten hebben deze overtreding opgenomen in de APV. In sommige gemeenten is de strafbaarstelling opgenomen in de ASV (dan betreft het een economisch delict) of een Geluidhinderverordening.

Hoofdstuk 2 Algemene aandachtspunten

2.1 Redenen van wetenschap

Lees je terug in het proces-verbaal dat de verbalisant de geluidsoverlast zelf heeft waargenomen? Als hij afgaat op melding van aanwonende, en hij zelf geen geluidsoverlast waarneemt, dan zal een verklaring met de gegevens van die getuige moeten zijn opgenomen. Denk er om dat dat dan niet het enige bewijsmiddel kan zijn. Een bekende verklaring of bijvoorbeeld een geluidsofname zal dan het wettig bewijs moeten completeren. Zie verder de pv-vereisten zoals genoemd in het Beoordelingskader

2.2 Juiste persoon als verdachte aanmerken

Het is bij deze feitcodes van belang dat de juiste persoon als verdachte wordt aangewezen. Als zich meerdere personen in de woning of bij de bron van de geluidsoverlast bevinden kan het voorkomen dat in eerste instantie onduidelijk is wie verantwoordelijk is voor (het in stand houden van) de geluidhinder. Dat de verdachte op het (woning)adres staat ingeschreven en in of bij de woning wordt aangetroffen kan hiervoor voldoende zijn. Ook is het van belang dat uit het pv duidelijk blijkt om welke woning het gaat. Het kan soms, zeker van buitenaf, moeilijk vast te stellen zijn waar bijvoorbeeld de muziek hard staat.

Voorbeeld onvoldoende bewijs

"Inmiddels konden wij, verbalisanten, binnen komen en liepen we naar de 2e verdieping alwaar het feestgedruis gaande was. Het was een soort centrale keuken met banken en koelkasten en een aanrechtblad. Binnen zaten ongeveer 15 jongeren ons schaapachtig aan te kijken. Op de vraag wie er verantwoordelijk was voor de muziek bleef het ijsig stil. Uiteindelijk in het Engels werd duidelijk dat één van de jongens de muziek zachter had gezet. Deze jongen als verantwoordelijke aangewezen." In dit geval is er onvoldoende bewijs dat verdachte verantwoordelijk is.

Voorbeeld voldoende bewijs

"Ik, verbalisant, hoorde dat er harde muziek vanuit de achterzijde van de woning aan de van Graadt van Roggenweg 1, te Utrecht kwam. Verdachte verklaarde de hoofdbewoner te zijn van het particuliere pand. De geluidsoverlast werd gepleegd in de nachtelijke uren, er werd door omwonenden twee(2) keer melding gemaakt."

2.3 Wetboek van Strafrecht gaat vóór APV

Formele wetgeving gaat boven lokale regelgeving. Indien zowel de bepaling van artikel 431 WvSr (H200) als de APV bepaling (H205) van toepassing zijn dient derhalve voor de bepaling uit de formele wet (WvSr) proces-verbaal opgemaakt te worden. Zie bij bijzonderheden hoofdstuk 3 voor het toepassingsbereik van dat artikel en wat te doen als het pv ten onrechte op de APV is geschreven (4.1).

Hoofdstuk 3 Bijzonderheden

3.1 Bijzonderheden H200

Bij burengerucht moet het gaan om een gedraging welke is verricht tijdens de voor de nachtrust bestemde tijd. Naar algemeen spraakgebruik worden daartoe de uren tussen 23.00 en 07.00 uur gerekend. Is de geluidhinder buiten die tijden geconstateerd, dan zal de (verdere) vervolging op het APV-artikel (H205) gebaseerd moeten worden. (zie 4.1)

Bestanddeel van het delict is dat de nachtrust kan worden verstoord. Uit het dossier hoeft dus niet te blijken dat er daadwerkelijk een aanwonende in zijn of haar nachtrust is gestoord. Omdat het artikel naast 'burengerucht' ook over 'rumoer' spreekt is het niet nodig dat het feit gepleegd wordt in een woning. Er buiten in een tuin of op straat kan net zo goed.

3.2 Bijzonderheden H205

Als de geluidhinder plaatsvindt in de uren tussen 23.00 en 07.00 uur, kan niet geschreven worden voor de APV, omdat de bepaling uit het Wetboek van Strafrecht voor gaat. Bij deze feitcode moet het gaan om een gedraging (handeling/nalaten) welke daadwerkelijk geluidhinder (heeft) veroorzaakt.

Voorbeeld

"Naar aanleiding van een melding met betrekking tot geluidsoverlast kwam ik, verbalisant, ter plaatse. Ik hoorde de verdachte op straat aanhoudend luid schreeuwen. Ik zag dat dat meerdere mensen door hun raam naar buiten keken nadat de verdachte geschreeuwd had." In dit geval blijkt dat er sprake was van geluidhinder. Er was een melding van hinder én mensen keken door hun raam naar buiten.

3.3 Beslag

Voor beide strafbare feiten kan beslag gelegd worden op apparatuur waarmee de geluidhinder werd veroorzaakt. Doorgaans zal dat pas gebeuren wanneer aan de overtreding een eerdere waarschuwing is voorafgegaan.

Check het dossier op beslag en handel verder volgens 4.3 van het Beoordelingskader. Is er beslag waarvan nog geen afstand is gedaan, denk er dan aan de verbeurdverklaring als eis op te voeren.

Hoofdstuk 4 Afdoening en tenlastelegging

4.1 Afdoening

Zowel H200 als H205 zijn p-feiten. Er vindt daardoor in beginsel geen schuldvaststelling plaats door het OM. Blijkt dat voor het verkeerde artikel geschreven is, volg dan de werkwijze zoals beschreven in 4.4 van het beoordelingskader.

Wordt bij verzet geklaagd dat het ging om geluidhinder in een gezamenlijke ruimte van een studentenhuus en door de verbalisant is slechts aan één van de aldaar wonende personen een boete aangezegd, al dan niet met de opmerking 'dan delen jullie dat maar', dan is dat geen reden om de zaak niet door te zetten. De verbalisant heeft dan niet gehandeld uit willekeur, maar met gebruikmaking van zijn discretionaire bevoegdheid.

4.2 Tenlastelegging

De tenlastelegging voor art 431 Sr is in GPS opgenomen. Let op! De inhoud van de tenlastelegging dient aan te sluiten op hetgeen strafbaar is gesteld in de toepasselijke APV (of andere verordening).

Bij H200 dient uiteraard aandacht te zijn voor het pleegtijdstip. Dat is in de standaardtenlastelegging als variabele opgenomen.

Tref je als ovj op zitting een zaak met een tenlastelegging 431 Sr terwijl het APV had moeten zijn, of andersom. Dan zal een vordering tot wijziging van de tenlastelegging stuiten op bezwaren, aangezien het niet om hetzelfde feit gaat in de zin van art 313 Sv. Conclusie zal zijn dat de verdachte moet worden vrijgesproken omdat het feit niet werd gepleegd gedurende de voor de nachtrust bestemde uren. Andersom zal de verdachte ontslagen dienen te worden van alle rechtsvervolging wegens niet strafbaarheid van het feit omdat het APV-artikel voor die situatie onverbindend is (OVAR).

Je kan daarna nog overwegen om een nieuwe strafvervolging voor het juiste artikel in gang te laten zetten.

Hoofdstuk 5 Wijzigingenoverzicht (voor wijzigingen vanaf 21 februari 2023)

21 februari 2023

2.3 De eerste 2 zinnen van deze paragraaf zijn herschreven.

4.2 Verwijdering van de verwijzing naar de kennisbank.

Document 5

Werkinstructie Afvalzaken

Vastgesteld door het Kwaliteitsoverleg Straf d.d. 5 september 2023

Versie 8

OPENBAAR MINISTERIE

Hoofdstuk 1 Algemeen

p. 3

- 1.1 Wettelijke grondslag
- 1.2 Gebruik van camerabeelden
- 1.3 Strafbaarstelling
- 1.4 Afdoening

Hoofdstuk 2 Feitcodes H002 t/m H013 Aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen

p. 5

- 2.1 Omschrijving van het feit
- 2.2 Begrippen conform de Model Afvalstoffenverordening
 - 2.2.1 Afvalstoffen
 - 2.2.2 Inzamelen
 - 2.2.3 Gebruiker van een perceel
 - 2.2.4 Recreatiewoningen
- 2.3 Inhoudelijke beoordeling
- 2.4 Tenlastelegging

Hoofdstuk 3 Feitcode H022 - Straatafval

p. 10

- 3.1 Omschrijving van het feit
- 3.2 Begrip zwerfafval
- 3.3 Inhoudelijke beoordeling

Hoofdstuk 4 Feitcode H027 - Inzamelmiddel laten staan

p. 11

- 4.1 Omschrijving van het feit
- 4.2 Inhoudelijke beoordeling
- 4.3 Tenlastelegging

Hoofdstuk 5 Feitcode H096 - Achterlaten afvalstof

p. 13

- 5.1 Omschrijving van het feit
- 5.2 Inhoudelijke beoordeling
- 5.3 Tenlastelegging

Hoofdstuk 6 Wijzigingenoverzicht

p. 14

Hoofdstuk 1: Algemeen

1.1 Wettelijke grondslag

Het wettelijke kader van de milieufeiten bestaat uit de APV, de gemeentelijke ASV, de Wet Milieubeheer en de Wet op de economische delicten (WED).

Grondslag afvalstoffenverordening

Artikel 10.23 lid 1 Wm

De gemeenteraad stelt in het belang van de bescherming van het milieu een afvalstoffenverordening vast.

In de verordening kunnen regels worden gesteld 'in het belang van de bescherming van het milieu'. De regels behoeven derhalve niet alleen betrekking te hebben op een doelmatige beheer van afvalstoffen, maar kunnen een ruimere reikwijdte hebben. Hierbij kan gedacht worden aan een verbod om ter voorkoming van (geluids)overlast afvalstoffen vóór zeven uur in de ochtend in te zamelen. Vanzelfsprekend moet de gemeentelijke verordenende bevoegdheid wel blijven binnen de wettelijke grenzen. Zo kunnen de gemeenten niet op eigen initiatief een brengplicht invoeren voor bestanddelen van huishoudelijke afvalstoffen. Hiertoe zullen eerst op grond van artikel 10.28 Wm op landelijk niveau regels moeten zijn gesteld.¹

Let op! Indien er in de verordening wordt verwezen naar een aanwijzings- of uitvoeringsbesluit dan dient dit besluit onderdeel uit te maken van het procesdossier. Zit dit besluit niet in het dossier dan dient de beoordelaar deze zelf toe te voegen. Dit geldt enkel voor de zaken die in GPS staan, in SVEN worden de zaken afgekeurd. Zie hiervoor ook paragraaf 7.6 van het beoordelingskader.

1.2 Gebruik van camerabeelden

Op grond van artikel 151c van de Gemeentewet kan de politie bij de opsporing van strafbare (milieu)feiten gebruik maken van camerabeelden. Lid 1 van dit artikel stelt dat 'de raad kan bij verordening de burgemeester de bevoegdheid verlenen om, indien dat in het belang van de openbare orde noodzakelijk is, te besluiten tot plaatsing van vaste camera's voor een bepaalde duur ten behoeve van het toezicht op een openbare plaats als bedoeld in artikel 1 van de Wet openbare manifestaties en andere bij verordening aan te wijzen plaatsen die voor een ieder toegankelijk zijn.' Lid 8 van dit artikel stelt dat de camerabeelden mogen worden bewaard als politiegegevens (voor maximaal 4 weken) in het kader van toezicht. Uit lid 9 van dit artikel volgt dat de camerabeelden tevens mogen worden verwerkt door de opsporing, indien er concrete aanleiding bestaat om te vermoeden dat die gegevens noodzakelijk zijn voor de opsporing van een strafbaar feit.

Het begrip verwerken moet als een ruim begrip worden gezien, het omvat ook het verstrekken, het verspreiden of het ter beschikking stellen van gegevens. Verwerken in het kader van artikel 8 Wet politiegegevens kan betekenen dat de camerabeelden ter beschikking worden gesteld voor een klein opsporingsonderzoek.

¹ Commentaar op Wet milieuwetbeheer art. 10.23 door mr. drs. D. van der Meijden

Sinds maart 2019 werken alle Buitengewoon opsporingsambtenaren voor wat betreft de gegevensverwerking onder het regime van de Wet politiegegevens. Vanaf 9 maart 2019 is het Besluit politiegegevens buitengewoon opsporingsambtenaren van kracht. Uit artikel 2 van dit Besluit volgt dat de regels met betrekking tot de verwerking van politiegegevens van overeenkomstige toepassing zijn op de verwerking van persoonsgegevens door de bijzondere opsporingsdiensten, behoudens uitzonderingen. Dit betekent dat naast de politie ook Buitengewoon opsporingsambtenaren gebruik kunnen maken van camerabeelden voor hun onderzoek. Zij werken namelijk onder hetzelfde privacy regime als de politie.

Conclusie: camerabeelden verkregen met een gemeentelijke camera die gebruikt wordt voor de handhaving van de openbare orde mogen als politiegegevens bewaard worden voor maximaal 4 weken. Als er sprake is van een vermoeden van een strafbaar feit dan mogen de beelden gebruikt (verwerkt) worden voor de opsporing van dat strafbare feit.

1.3 Strafbaarstelling

Op grond van artikel 16 jo art. 154 Gemeentewet zijn strafbare feiten neergelegd in een APV of ASV **overtredingen** en kunnen deze worden bestraft met maximaal 3 maanden hechtenis of een geldboete van de tweede categorie. Kijk voor de strafbaarstelling van een overtreding van de APV in de betreffende APV en voor een overtredingen van de ASV in de WED.

1.4 Afdoening

Op grond van art. 2 lid 4 WED jo art. 1a onder 3 WED jo 10.23 WM zijn overtredingen van artikelen uit de **ASV** economische delicten en deze zaken dienen te worden aangebracht bij de economische politierechter. Voor economische delicten die zijn gepleegd door een minderjarige is de kinderrechter de bevoegde rechter. Parket CVOM kan deze zaken niet op een kinderrechterzitting aanbrengen. Deze zaken dienen dan ook na de beoordeling te worden overgedragen aan het lokale parket. Indien de overtreding strafbaar is gesteld in een **APV** dan kan de zaak worden aangebracht bij de kantonrechter, tenzij in de strafbepaling van de betreffende APV staat dat het feit wordt aangemerkt als economisch delict. Is dit laatste het geval, dan dient de zaak aangebracht te worden bij de economische politierechter.

Let op! De inhoud van de tenlastelegging dient altijd aan te sluiten op hetgeen strafbaar is gesteld in de toepasselijke ASV (of andere verordening).

Zie voor de verdere behandeling van de verschillende zaakstromen het beoordelingskader.

Hoofdstuk 2: Feitcodes H002 t/m H013 Aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen

2.1 Omschrijving van het feit

Dit hoofdstuk beslaat de feitcodes H002 t/m H013 en gaat over het onderwerp huishoudelijke afvalstoffen en het aanbieden daarvan. De meeste bestanddelen uit die feitcodes zullen hierna worden toegelicht.

2.2 Begrippen conform de Model Afvalstoffenverordening

Deze paragraaf is bedoeld ter verduidelijking van de begrippen zoals die in de model afvalstoffenverordening zijn opgenomen alsmede in de feitcodes H002 t/m H013.

2.2.1 Afvalstoffen

Afvalstoffen: alle stoffen, preparaten of andere producten die behoren tot de categorieën die zijn genoemd in bijlage I bij richtlijn nr. 2006/12/EG van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2006 betreffende afvalstoffen, waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen.

Huishoudelijke afvalstoffen: afvalstoffen afkomstig uit particuliere huishoudens (ook GFT afval), behoudens voor zover het ingezamelde bestanddelen van die afvalstoffen betreft, die zijn aangewezen als gevaarlijke afvalstoffen.

Grove huishoudelijke afvalstoffen²: Grove huishoudelijke afvalstoffen zijn die afvalstoffen die te groot en te zwaar zijn om op dezelfde wijze als andere huishoudelijke afvalstoffen aan de inzameldienst te worden aangeboden.

2.2.2 Inzamelen

Inzamelen: de activiteiten gericht op het ophalen of innemen van afvalstoffen die binnen de gemeente ter inzameling worden aangeboden en het feitelijk ophalen en innemen daarvan;

Ter inzameling aanbieden: de wijze van overdragen van afvalstoffen aan een inzamelende persoon of instantie, inclusief het achterlaten van afvalstoffen in daartoe door of vanwege de inzamelende persoon of instantie geplaatste inzamelmiddelen of -voorzieningen of op een daartoe aangewezen plaats;

Inzamelmiddel: een voor de inzameling van afvalstoffen bestemd hulp- of bewaarmiddel, bijvoorbeeld een huisvuilzak, minicontainer, afvallemmer, kca-box of big bag, ten behoeve van één huishouden;

² Memorie van Toelichting bij art. 10.22 Wet milieubeheer

Inzamelvoorziening: een voor de inzameling van afvalstoffen bestemd(e) bewaarmiddel of -plaats, bijvoorbeeld een verzamelcontainer, wijkcontainer of brengdepot, ten behoeve van meerdere huishoudens;

Een inzamelvoorziening voor een groep percelen kan ook wel middels een clusterplaats, een plaats waar de burger het inzamelmiddel op de dag van ophalen naar toe brengt. Bijv. parkje, pleintje, centrale plaats op de stoep. Ook zijn er inzamelcontainers op clusterplaatsen die boven- of ondergronds zijn geplaatst.

Een inzamelvoorziening op wijkniveau zijn glasbakken, textielbakken of chemokar. Het gebruik van de wijkvoorzieningen is niet beperkt tot de gebruikers van een bepaalde groep percelen.

Een brengdepot zijn bemande voorzieningen op lokaal of regionaal niveau waar meerdere afvalcomponenten heen kunnen worden gebracht.

Let op! Het komt regelmatig voor dat een opsporingsambtenaar schrijft voor een feitcode terwijl uit het pv blijkt dat een andere feitcode van toepassing is. Bijvoorbeeld: Het pv is opgemaakt voor het aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen anders dan via het aangewezen of verstrekte **inzamelmiddel (feitcode H004)**, terwijl uit het pv blijkt dat er sprake was van een **inzamelvoorziening (feitcode H009)**. Indien geschreven is voor de onjuiste feitcode, dan keurt de beoordelaar in SVEN de zaak af én verzoekt de feitcode te wijzigen. Dit is niet (meer) mogelijk bij de beoordeling in verzet en bij de beoordeling van zaken waarbij de executie is mislukt. Dan dient de feitcode in GPS te worden gewijzigd, indien dit bij de eerste beoordeling in SVEN niet is gebeurd.

Inzameldienst: de krachtens artikel 2, eerste lid, aangewezen inzameldienst, belast met de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen;

Andere inzamelaars: de krachtens artikel 2, tweede lid³, aangewezen personen en instanties, belast met het afzonderlijk inzamelen van categorieën huishoudelijke afvalstoffen; Afval aanbieden op voorgeschreven wijze kan bijvoorbeeld door de volgende regels:

- Het inzamelmiddel dient goed gesloten te zijn;
- Er mag geen sprake zijn van uitsteeksels, die kunnen leiden tot verwondingen of het scheuren van de huisvuilzak;
- Een voorgeschreven wijze is bijvoorbeeld het plaatsen van een container op de inzamelplaats, bijv. de centrale plaats op de stoep, glas in de glasbak deponeren en textiel in de textielcontainer.

Een verbalisant zal een boete uitschrijven indien hem is gebleken dat hier niet aan is voldaan, doordat iemand een vuilniszak naast de afvalcontainer heeft geplaatst in plaats van er in of textiel in de glasbak.

³ Artikel 2 Model ASV:

1. Het college wijst de inzameldienst aan, die belast is met het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen.
2. Naast de inzameldienst kan het college andere inzamelaars aanwijzen die belast zijn met het afzonderlijk inzamelen van categorieën huishoudelijke afvalstoffen

2.2.3 Gebruiker van een perceel

Gebruiker van een perceel: degene die in de gemeente feitelijk gebruik maakt van een perceel ten aanzien waarvan ingevolge artikel 10.21 en artikel 10.22 van de Wet milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt;

Alleen diegenen die binnen de gemeente afvalstoffenheffing betalen, mogen huishoudelijke afvalstoffen aanbieden. De achtergrond hiervan is de toename in het illegaal aanbieden van afvalstoffen door inwoners van andere gemeenten of door bedrijven van binnen en buiten de eigen gemeente, die op deze manier de kosten van de verwijdering van afvalstoffen willen ontlopen.

2.2.4 Recreatiewoningen

Een bijzondere situatie m.b.t. de zorgplicht van de gemeente in verband met de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen geldt voor recreatiewoningen. Er zijn twee situaties

- Indien een recreatiewoning deel uit van een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer dan moet het vrijkomend afval worden gezien als bedrijfsafval en is de houder van de inrichting verantwoordelijk. Een inrichting is als er sprake is van een technische, organisatorische of functionele samenhang. Voorbeelden zijn een recreatiepark of als er voor recreatiewoningen veel gezamenlijk is geregeld zoals bij verhuur van de woningen (organisatorische samenhang) of indien er gezamenlijk technische voorzieningen zijn (gastanks of warmwater-voorzieningen).
- Indien de recreatiewoning geen onderdeel uit maakt van een inrichting, dan is het vrijkomende afval huishoudelijk afval. Art. 10.21 lid 1 Wm verklaart de zorgplicht van de gemeente van toepassing indien er op een perceel geregeld huishoudelijke afvalstoffen kunnen ontstaan. In dat geval kan de gemeente ook een afvalstoffenheffing heffen.

2.3 Inhoudelijke beoordeling

Het artikel uit de Afvalstoffenverordening is leidend bij de beoordeling van deze feitcodes. Pak altijd de ASV van de desbetreffende gemeente erbij van de zaak die je aan het doen bent. Dit kan via www.overheid.nl (let goed op de geldigheidsdatum). Je dient ook de (overige) regels met betrekking tot de huishoudelijke afvalstoffen uit de ASV van de betrokken gemeente te gebruiken voor een juiste beoordeling van de zaak.

Er zijn gemeenten die geen ASV hebben. In die gevallen wordt meestal geschreven voor een soortgelijke bepaling uit de APV, zoals in Apeldoorn en Nijmegen.

Opmerkingen met betrekking tot het beoordelen van deze zaken:

- Let goed op het verschil tussen een inzamelmiddel (meest voorkomende: een eigen kliko) en een inzamelvoorziening (meest voorkomende: een gedeelde container in de straat). De opsporingsambtenaar wil nog wel eens de verkeerde feitcode gebruiken.
- De opsporingsambtenaar dient concreet te omschrijven waaruit de strafbare gedraging blijkt (bijvoorbeeld door aan te geven dat het afval op maandag is aangeboden, terwijl dat op dinsdag had moeten). De enkele vaststelling dat het afval op onjuiste wijze is aangeboden is dus onvoldoende.

- Uit het proces-verbaal dient te blijken op welke wijze een opsporingsambtenaar bij een verdachte is gekomen (bijv. doordat een opsporingsambtenaar verdachte het afval daadwerkelijk verkeerd heeft zien aanbieden of omdat hij/zij persoonsgegevens van verdachte in het afval heeft aangetroffen).
- Een veel voorkomende discussie die we in verzetszaken tegenkomen is dat een verdachte aangeeft dat het onduidelijk is wanneer het afval wordt opgehaald, dan wel dat de inzameldienst een keer heeft overgeslagen en het vuil daardoor is blijven staan. Indien dit bij de beoordeling wordt opgemerkt, is het raadzaam de afvalkalender op te vragen bij de inzameldienst (of op te zoeken op internet) én na te gaan of de inzameldienst mogelijk een ophaalmoment heeft overgeslagen. Dit wordt namelijk bijgehouden.

Let op:

De bewijsbaarheid komt onder druk te staan op het moment dat verbalisant het feit niet direct heeft waargenomen en de verdachte het feit heeft ontkend dan wel geen verklaring heeft afgelegd. Is dat het geval dan hoeft de zaak nog niet per definitie tot een sepot te leiden, maar uit andere feiten en omstandigheden moet dan wel de betrokkenheid van verdachte bij het verkeerd aanbieden van het afval blijken.

Daarbij gelden o.a. de volgende aandachtspunten:

- Aanwezigheid geopende poststukken met daarop de naam en adresgegevens van verdachte.
- Soort afval dat is aangetroffen (een medicijnflesje komt bijv. minder snel in een afvalzak van een ander terecht dan reclamemateriaal of ongeopende poststukken).
- Verifiëren van het adres van verdachte en het aantal personen dat stond ingeschreven op dat adres op pleegdatum door middel van bijv. BCS.
- Gemaakte afbeeldingen van het afval en/of de poststukken. Zijn die er niet dan moet er sprake zijn van een goede omschrijving van de poststukken en het verkeerd aanbieden van het afval.
- Mogelijk eerder geseponeerde afvalzaken op de justitiële documentatie.

Naar aanleiding van deze andere feiten en omstandigheden dient zorgvuldig te worden beoordeeld of vervolging alsnog plaats kan vinden. Overleg bij twijfel met een secretaris of een assistent OvJ.

Indien een verdachte in zijn verzet de gedraging erkent, maar er ontbreekt een omschrijving of een kopie van het desbetreffende poststuk, is dat in beginsel geen reden om de zaak te seponeren.

Aandachtspunt met betrekking tot feitcode H013:

Indien er sprake is van een geleegde afvalcontainer die daarna is laten staan dan is er geen sprake van het aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen op onjuiste dagen en/of tijden. Als het laten staan van een inzamelmiddel in de onderliggende ASV is strafbaar gesteld dan kan de opsporingsambtenaar verbaliseren voor feitcode H027 (zie hiervoor verder hoofdstuk 4).

2.4 Tenlastelegging

Voor verschillende feitcodes is een standaardtenlastelegging beschikbaar in GPS, maar dit is niet voor alle feiten het geval. Hieronder staan voor een aantal feitcodes standaardtenlasteleggingen die overgenomen kunnen worden in GPS.

Feitcode H002

<hij/zij> op of omstreeks <pleegdatum/pleegperiode>, in de gemeente <gemeentenaam>, op of aan het perceel <locatie en huisnummer>, anders dan als gebruiker van dat perceel, huishoudelijke afvalstoffen, te weten <omschrijving afval>, ter inzameling heeft aangeboden aan de inzameldienst en/of andere inzamelaar(s) en/of houder(s) van een inzamelvergunning;

(Artikel 1a, 2 en 6 Wet op de economische delicten j° artikel 10.23 Wet milieubeheer j° Artikel <artikelnummer> Afvalstoffenverordening <naam gemeente>)

Feitcode H003a

<hij/zij> op of omstreeks <pleegdatum/pleegperiode> in de gemeente <gemeente>, op of aan <locatie>, aangewezen huishoudelijke afvalstoffen, te weten <omschrijving afval>, heeft aangeboden aan (een) andere(n) dan de aangewezen inzameldienst of inzamelaar;

(Artikel 1a, 2 en 6 Wet op de economische delicten j° artikel 10.23 Wet milieubeheer j° Artikel <artikelnummer> Afvalstoffenverordening <naam gemeente>)

Feitcode H010

<hij/zij> op of omstreeks <pleegdatum/periode> te <pleegplaats>, een andere categorie huishoudelijke afvalstoffen via een brengdepot op lokaal of regionaal niveau, te weten <afvalstoffen omschrijven> heeft aangeboden, anders dan de categorie waarvoor het brengdepot bestemd is;

(Artikel 1a, 2 en 6 Wet op de economische delicten j° artikel 10.23 Wet milieubeheer j° Artikel <artikelnummer> Afvalstoffenverordening <naam gemeente>)

Feitcode H012

<hij/zij> op of omstreeks <pleegdatum/pleegperiode> te <pleegplaats> op/aan <locatie> huishoudelijke afvalstoffen die zonder hulpmiddel moeten worden aangeboden, te weten <omschrijving afval>, heeft overgedragen en/of ter inzameling heeft aangeboden aan de inzameldienst op een andere wijze dan bij of krachtens artikel <artikelnummer> van de Afvalstoffenverordening <naam gemeente> is bepaald, immers heeft <hij/zij>, verdachte, <feitelijke gedraging invullen>;

(Artikel 1a, 2 en 6 Wet op de economische delicten j° artikel 10.23 Wet milieubeheer j° Artikel <artikelnummer> Afvalstoffenverordening <naam gemeente>)

Hoofdstuk 3: Feltcode H022 Straatafval

3.1 Omschrijving van het feit

Straatafval achterlaten in de openbare ruimte zonder gebruik te maken van de van gemeentewege of anderszins geplaatste of voorgeschreven bakken, manden of soortgelijke voorwerpen

3.1.1 Algemeen

Op grond van artikel 10.25, onder a en b, Wm kunnen gemeenten in hun afvalstoffenverordening de zwurfafvalproblematiek regelen. Er is een klein aantal gemeenten dat deze bepalingen in hun APV heeft staan, zoals Apeldoorn en Nijmegen.

3.2 Begrip zwurfafval

Zwurfafval: Zwurfafval is afval dat door mensen bewust of onbewust is weggegooid of achtergelaten op plaatsen die daar niet voor bestemd zijn of door indirect toedoen of nalatigheid van mensen op zulke plaatsen terecht is gekomen. Dit afval bestaat voornamelijk uit verpakkingsmateriaal van consumpties (blikjes, flesjes, wikkels, patatbakjes), sigarettenpeuken, kauwgomresten en allerlei gebruiksgoederen als kranten, folders en tissues.⁴

Het verschil tussen straatafval en zwurfafval is dat straatafval, dat niet in een prullenmand wordt achtergelaten, maar in de openbare ruimte terecht komt, zwurfafval wordt. Onder zwurfafval wordt ook niet verstaan illegale dumping van afval. Bij illegale dumping gaat het om grotere hoeveelheden afval en gaat het niet om afval dat uit nalatigheid of gemakzucht wordt achtergelaten of weggegooid. De ontdoener kiest er namelijk bewust voor het afval niet via de daarvoor geëigende manier af te voeren.

Bij het begrip straatafval gaat het in feite om afval "dat onderweg ontstaat", buiten een perceel, dat niet als zwurfafval op straat of in het plantsoen terecht dient te komen en waarvoor je de burger (in dit geval ook toeristen) de mogelijkheid wilt bieden om zich ter plekke ervan te ontdoen (voor zover van zeer beperkte omvang en gewicht). Klein chemisch afval is uitdrukkelijk uitgesloten van de omschrijving. Dit afval dient in alle gevallen via de daartoe opgezette inzamelstructuur te worden verwijderd.⁵

3.3 Inhoudelijke beoordeling

Bij het begrip straatafval gaat het in feite om afval "dat onderweg ontstaat", buiten een perceel, dat niet als zwurfafval op straat of in het plantsoen terecht dient te komen en waarvoor je de burger (in dit geval ook toeristen) de mogelijkheid wilt bieden om zich ter plekke ervan te ontdoen (voor zover van zeer beperkte omvang en gewicht). Klein chemisch afval is uitdrukkelijk uitgesloten van de omschrijving. Dit afval dient in alle gevallen via de daartoe opgezette inzamelstructuur te worden verwijderd.

⁴ Definitie volgens het Landelijke Afvalbeheersplan (LAP)

⁵ Informatie uit Model ASV

Hoofdstuk 4 Feitcode H027 Inzamelmiddel laten staan

4.1 Omschrijving van het feit

Een inzamelmiddel na afloop van de daartoe vastgestelde tijden buiten een perceel laten staan.

4.2 Inhoudelijke beoordeling

Ook hier is het overtreden artikel uit de Afvalstoffenverordening leidend bij de beoordeling. Pak altijd de ASV van de desbetreffende gemeente erbij van de zaak die je aan het doen bent. Dit kan via www.overheid.nl (let goed op de geldigheidsdatum). Als de bepaling niet is opgenomen in de ASV kan voor deze feitcode niet worden geschreven. De zaak dient in dat geval te worden afgekeurd.

Zie voor een voorbeeld de Model-Afvalstoffenverordening 2015. In de artikelen 9 en 10 is het volgende bepaald:

"Artikel 9. Tijdstip van aanbidding

Het is verboden huishoudelijke afvalstoffen ter inzameling aan te bieden anders dan op de door burgemeester en wethouders daartoe bepaalde dag en tijden. Deze kunnen voor verschillende bestanddelen verschillend worden vastgesteld.

Artikel 10. Wijze en plaats van aanbidding

1. Het is verboden huishoudelijke afvalstoffen ter inzameling aan te bieden anders dan in overeenstemming met de door burgemeester en wethouder te stellen regels over het gebruik van:

- a. inzamelmiddelen voor het aanbieden ter inzameling bij een perceel;*
- b. inzamelvoorzieningen voor het aanbieden ter inzameling nabij een perceel.*

[2. Het is verboden om een inzamelmiddel na afloop van de tijden, bedoeld in artikel 9, buiten een perceel te laten staan.

3. Burgemeester en wethouders kunnen nadere regels stellen voor categorieën van percelen. Deze regels kunnen een vrijstelling van het verbod inhouden.]"

De opsporingsambtenaar dient in het proces-verbaal dag en tijdstip te vermelden zoals bedoeld in art. 9 van de Model-Afvalstoffenverordening. Daarnaast dient het uitvoeringsbesluit Afvalstoffenverordening door de opsporingsambtenaar te worden bijgevoegd. Als dat niet is gedaan dient de beoordelaar het besluit zelf op te zoeken en toe te voegen aan het dossier (vgl. hoofdstuk 7.6 beoordelingskader).

4.3 Tenlastelegging

Voor deze feitcode is geen standaardtenlastelegging beschikbaar in GPS. Hieronder staat de tenlastelegging die kan worden overgenomen in GPS.

<hij/zij> op of omstreeks <pleegdatum/pleegperiode + tijdstip> te <pleegplaats>, op/aan <locatie>, een inzamelmiddel, te weten <omschrijving inzamelmiddel>, na afloop van de

tijden, zoals bedoeld in artikel <invullen artikel> van de Afvalstoffenverordening gemeente <invullen gemeente>, buiten een perceel heeft laten staan;

(Artikel 1a, 2 en 6 Wet op de economische delicten j° artikel 10.23 Wet milieubeheer j° Artikel <artikelnummer> Afvalstoffenverordening <naam gemeente>)

Hoofdstuk 5 Feitcode H096 Achterlaten afvalstof

5.1 Omschrijving van het feit

als particulier een afvalstof, stof of voorwerp buiten een daarvoor bestemde plaats en buiten een inrichting in de zin van de Wet Milieubeheer op of in de bodem houden, achterlaten of anderszins plaatsen op een zodanige wijze die aanleiding kan geven tot hinder of nadelige beïnvloeding van het milieu.

5.2 Toelichting

Het artikel uit de model ASV waar deze feitcode op is gebaseerd heeft primair een milieubeschermdende functie en beoogt de gemeenten een instrument te geven om illegale dumpingen, voor zover er geen hogere wet- of regelgeving van toepassing is, of het ontstaan van zwerfafval tegen te gaan. Deze feitcode slaat dus op het dumpen van grotere hoeveelheden afval.

Uiteraard zal in een aantal gevallen het brengen van stoffen op of in de bodem zodanig kunnen gebeuren dat een hogere wet, zoals de Wet bodembescherming of het Bouwstoffenbesluit van toepassing is.

Met opzet wordt in de feitcode ook de termen "stof" en "voorwerp" gebruikt en niet alleen de term "afvalstof", omdat niet altijd duidelijk is of de desbetreffende stoffen of voorwerpen afvalstoffen zijn.

5.3 Tenlastelegging

Voor deze feitcode is geen standaardtenlastelegging beschikbaar in GPS. Hieronder staat de tenlastelegging die kan worden overgenomen in GPS.

<hij/zij> op of omstreeks <pleegdatum/pleegperiode> te <pleegplaats>, op/aan <locatie>, zijnde een locatie gelegen buiten een daarvoor door het college van burgemeester en wethouders bestemde plaats en buiten een inrichting in de zin van de Wet Milieubeheer, (een) afvalstof(fen), stof(en) en/of voorwerp(en), te weten <omschrijving> op of in de bodem heeft gebracht, gestort, gehouden, achtergelaten of anderszins geplaatst, op een wijze die aanleiding kon geven tot hinder of nadelige beïnvloeding van het milieu, immers heeft <hij/zij>, verdachte, toen aldaar <feitelijke gedraging omschrijven>;

(Artikel 1a, 2 en 6 Wet op de economische delicten j° artikel 10.23 Wet milieubeheer j° Artikel <artikelnummer> Afvalstoffenverordening <naam gemeente>)

Hoofdstuk 6 Wijzigingenoverzicht (vanaf versie 8)

5 september 2023

- verwijzing onder 1.1. naar paragraaf 7.6 van het beoordelingskader over het eventueel toevoegen van een aanwijzings- of uitvoeringsbesluit.

Document 6

Instructie F114b voor zaken 'slapen op straat' Amsterdam

Naar aanleiding van een motie in de Amsterdamse gemeenteraad in december 2019 is in de handhaving van Amsterdamse 'slapen op straat'-zaken (feitcode F114b) een significante wijziging gekomen. Bij dak- en thuislozen wordt vanaf 1-1-2021 in Amsterdam door de politie alleen verbaliseerd wanneer sprake is van overlast of wanneer verdachte eerder gewaarschuwd is voor zo'n feit. Bij handhaving door de gemeente-boa's wordt (sinds 2017) een bestuurlijke boete opgelegd; als de politie verbaliseert leidt dat tot een (politie)strafbeschikking. Personen die niet dak- of thuisloos zijn (meestal toeristen) worden gewoon bekeurd.

Vanwege de motie in de Raad hanteren de Amsterdamse kantonrechters de lijn dat voor zaken 'slapen op straat' schuldig wordt verklaard zonder oplegging van straf als blijkt dat het om dak- en thuislozen gaat. De kantonrechters maken daarbij geen onderscheid tussen zaken van voor of na de motie.

Gezien deze situatie wordt met de lopende zaken F114b met pleegplaats Amsterdam als volgt gehandeld:

Pleegdatum na 1-1-2021:

Kunnen gewoon beoordeeld en gedagvaard worden (waarbij dan wel in de beoordeling geverifieerd moet worden of verbalisant het 'nieuwe' handhavingskader gevolgd heeft (gebleken van overlast en/of van eerdere waarschuwing)).

Pleegdatum voor 1-1-2021:

Onderscheid te maken tussen enerzijds dak- en thuislozen en anderzijds 'toeristen'.

Om niet alle zaken individueel te moeten beoordelen wordt voorgesteld om op basis van de ervaring opgedaan met de avondklozaken als uitgangspunt voor de selectie van zaken te nemen dat personen zonder bekend adres en personen met een adres in de gemeente Amsterdam beschouwd worden als dak- en thuisloos. Thuislozen (kunnen) namelijk wel een formeel adres hebben van een sociale instelling, maar kunnen daar meestal niet wonen. Uitgangspunt voor de beoordeling is hetgeen verdachte zelf verklaart over zijn woonsituatie.

Personen met een adres elders in Nederland of in het buitenland worden daarmee beschouwd niet te behoren tot de categorie dak- en thuislozen. Wanneer bij de zitting blijkt dat die persoon toch beschouwd moet worden als dak- of thuisloos kan 9a geëist worden.

Zaken die al gedagvaard zijn blijven op zitting staan en kan de officier 9a eisen. Intrekken en seponeren betekent enerzijds een dubbele inspanning voor het OM en onttrekt anderzijds die zaken aan het zaaksvolume van de rechtbank (intrekking alleen dan wanneer nog tijd/ruimte is om de opengevallen tijdsblokken nog gevuld kunnen worden met andere zaken).

Document 7

Werkinstructie beoordelen Inzamelen, Venten, Standplaatsen & Verspreiden van gedrukte stukken

Vastgesteld door het Kwaliteitsoverleg Straf d.d. 9 september 2025
Versie 4

OPENBAAR MINISTERIE

Inleiding 3

Hoofdstuk 1. Inzamelen (F220) 4

- 1.1 (Model-)APV & feitcode
- 1.1.1 Tekst model-APV (art 5:13)
- 1.1.2 Feitcode
- 1.2 Algemeen
- 1.2.1 Doel
- 1.2.2 De vergunning en het Centraal Bureau Fondsenwerving
- 1.3 Vormen van inzamelen
- 1.3.1 Inzamelen m.b.v. gedrukte stukken, nader beschouwd
- 1.4 Vereisten aan het pv
- 1.5 Tenlastelegging

Hoofdstuk 2. Venten (F225 A/B) 9

- 2.1 (Model-)APV & feitcodes
- 2.1.1 Tekst model-APV (art. 5:14 e.v.)
- 2.1.2 Feitcodes
- 2.2 Algemeen
- 2.2.1 Het verbod (art. 5:15)
- 2.2.2 Venten met gedrukte stukken (art. 5:16)
- 2.3 Afwijkende APV's
- 2.3.1 Afwijkende APV met uitgebreid verbod
- 2.3.2 Afwijkende APV met ventvergunning
- 2.3.2.1 Kwalificatie
- 2.4 Vereisten aan het pv
- 2.4.1 Vereisten aan het pv bij de verkoop van lachgas
- 2.5 Tenlastelegging

Hoofdstuk 3. Standplaatsen (F230)	18
3.1 (Model-)APV & feitcode	
3.1.1 Tekst model-APV (art 5:17 e.v.)	
3.1.2 Feitcode	
3.2 Algemeen	
3.3 Vrijheid van meningsuiting	
3.4 Vereisten aan het pv	
3.5 Tenlastelegging	
Hoofdstuk 4. Verspreiden van gedrukte stukken (F111)	22
4.1 (Model-)APV & feitcode	
4.1.1 Tekst model-APV (art 2:6	
4.1.2 Feitcode	
4.2 Algemeen	
4.3 Daklozenkrant	
4.4 Vereisten aan het pv	
4.5 Tenlastelegging	
Hoofdstuk 5. Beslag	25
Wijzigingenoverzicht (vanaf versie 3)	25

Inleiding

Het komt met enige regelmaat voor dat verdachten schijnbaar geld aan het inzamelen zijn terwijl zij zelf aangeven dat er sprake is van venten. De kwalificatie leidt in deze gevallen zowel bij verbalisanten als bij beoordelaars tot verwarring, wat ook niet zo vreemd is want de scheidslijn tussen het verspreiden van gedrukte stukken, inzamelen, venten en het innemen/hebben van een standplaats kan in de praktijk erg dun en bediscussieerbaar zijn. Het voornaamste onderscheid zit hem in ieder geval in de daadwerkelijke handeling, die dan ook zo letterlijk mogelijk moet worden genomen.

Voorts doen verdachten in enkele gevallen, waar sprake is van gedrukte stukken, ook een beroep op de vrijheid van meningsuiting/drukpersvrijheid ex artikel 7 lid 1 Grondwet. Soms heeft men hierover zelfs een heel pakket aan papieren bij zich. Afhankelijk van de kwalificatie van de gedraging en de tekst in de toepasselijke Algemene Plaatselijke Verordening slaagt een beroep op dit verweer wel of juist niet en is verdachte wel of juist niet strafbaar.

Deze werkinstructie neemt iedere feitcode afzonderlijk onder de loep, geeft voorts handvatten om tot een juiste kwalificatie te komen en geeft aan of een verweer op art. 7 lid 1 GW kans van slagen heeft of überhaupt niet aan de orde is. Tot slot passeren ook de tenlasteleggingen, waar nodig, de revue. Voor sommige APV-bepalingen geldt immers dat er geen standaardtenlastelegging in de kennisbank aanwezig is. Hier plaats ik wel al de kanttekening dat de tenlasteleggingen in deze werkinstructie slechts voorbeelden zijn. Men zal deze altijd moeten afstemmen op de geldende APV-tekst en de gedraging van verdachte!

Nog een laatste opmerking. Feitcode F095 wordt in deze werkinstructie buiten beschouwing gelaten. De feitcodetekst is als volgt: 'zonder vergunning op een openbare plaats als dienstverlener optreden of zijn diensten als zodanig aanbieden'. Het kopje 'Vertoningen e.d. op de weg' boven deze feitcode wijst erop dat het hier om specifieke diensten gaat, die op andere gronden worden gereguleerd dan het venten. De bij dit kopje horende APV-artikelen, de toelichting daarbij van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de enige andere feitcode onder dit kopje (F100) bevestigen dit.

Hoofdstuk 1: Inzamelen

1.1 (Model-)APV en feitcode

1.1.1 Tekst model-APV (artikel 5:13)

Artikel 5:13 Inzameling van geld of goederen

1. *Het is verboden zonder vergunning van het college een openbare inzameling van geld of goederen te houden of daartoe een intekenlijst aan te bieden.*
2. *Onder een inzameling van geld of goederen wordt mede verstaan: het bij het aanbieden van goederen, waartoe ook worden gerekend geschreven of gedrukte stukken, dan wel bij het aanbieden van diensten aanvaarden van geld of goederen, indien daarbij te kennen wordt gegeven of de indruk wordt gewekt dat de opbrengst geheel of ten dele voor een liefdadig of ideëel doel is bestemd.*
3. *Het verbod geldt niet voor een inzameling die in besloten kring gehouden wordt.*
4. *Op de vergunning is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.*

* Let wel, sommige gemeenten hebben afwijkende bepalingen in de APV. Bijv. inhoudende een vrijstelling voor fondsen met CBF-erkenning.¹

1.1.2 Feitcode

F 220

Zonder vergunning een openbare inzameling van geld of goederen houden of daartoe een intekenlijst aanbieden

1.2 Algemeen

In het geval van collecteren betreft de handeling 'inzamelen'. Er zijn dan weer verschillende handelingen die onder 'inzamelen' kunnen vallen, waarvan collecteren er één is. Om die reden zou het eigenlijk beter zijn als bovenstaand artikel in de model Algemene Plaatselijke Verordening onder een kopje 'inzamelen' zou staan en niet, zoals nu het geval is, onder 'collecteren'. Om het overzichtelijk te houden wordt derhalve in deze instructie verder gesproken over inzamelen. Voorts zijn ook de prestatie van de ander (geld of goederen) en het goede/ideële doel mede bepalend, met name waar de handeling dicht tegen venten aanschurkt, zoals bij het inzamelen middels het aanbieden van gedrukte stukken.

Reden waarom er bij inzamelen, anders dan bij het verspreiden van gedrukte stukken (ex art. 2:6 model-APV), wél sprake is van een vergunningsplicht is dat men de ander om een prestatie vraagt. Om te voorkomen dat burgers worden opgelicht is het gewenst dat gemeenten omtrent het inzamelen een vergunningenbeleid hanteren.

¹ Zie bijv. het vierde lid van art. 2:52 APV Amsterdam, waarbij de gemeente het inzamelen zonder vergunning onder bepaalde voorwaarden wél toestaat.

1.2.1 Doel

Het inzamelen gebeurt ten behoeve van een goed of ideëel doel, waaraan dan vaak een bepaalde organisatie (bijv. een stichting) is verbonden. Hierbij wordt in ieder geval de indruk gewekt dat de opbrengst naar het goede doel gaat. Ook komt het voor dat niet de charitatieve doelstelling voorop staat maar een ander (commercieel) belang, mét daarnaast dan het charitatieve doel. Ook dan is sprake van inzamelen! In de meeste gevallen gebeurt het daadwerkelijke inzamelen door inzamelaars op straat, die veelal in dienst zijn bij een door de "goededoelenorganisatie" ingehuurd marketingbedrijf als Peppermindz of Streetwise.^{2 3}

1.2.2 De vergunning en het Centraal Bureau Fondsenwerving

Het CBF is het eerste aanspreekpunt voor gemeenten bij ontwikkelingen op het gebied van fondsenwerving en goede doelen alsook om informatie in te winnen bij het verstrekken van incidentele inzamelingsvergunningen. Het CBF stelt jaarlijks een rooster vast waarin aan grote landelijke collecterende organisaties een week wordt toegewezen voor hun inzamelingsacties. Indien een week wordt toegewezen verkrijgt de organisatie ook direct een CBF-erkenning. Staat de organisatie eenmaal op het rooster en heeft men een vaste week toegewezen gekregen, dan hoeft men als CBF erkend fonds in de praktijk vaak geen aparte vergunning bij de gemeente aan te vragen. Dit is echter afhankelijk van de lokale APV en het kan dus voorkomen dat ook een CBF-erkend fonds niet is vrijgesteld van het aanvragen van een vergunning! Let dus goed op de tekst in de APV. Op het rooster staan ook "vrije perioden" die dan beschikbaar zijn voor andere organisaties. In die gevallen is er sprake van incidentele inzamelingsvergunningen, die altijd voor bepaalde tijd zijn en die bij de gemeente moeten worden aangevraagd.

Het CBF heeft bovendien bepaald dat, in alle gevallen waarin de gemeente een vergunning eist, een afschrift van de lokale vergunning door de individuele collectant desgevraagd getoond moet kunnen worden. Qua bewijs voor het wel of niet hebben van een vergunning is dit echter niet doorslaggevend! De verbalisant dient navraag te doen bij de gemeente.

1.3 Vormen van 'inzamelen'

- *Direct dialogue/aanbieden intekenlijst (lid 1)*
Een inzamelingsmethode waarbij mensen door inzamelaars worden aangesproken en gevraagd om donateur of lid te worden van een charitatieve organisatie waartoe een zogenaamde intekenlijst wordt aangeboden. Het publiek geeft dan een machtiging af.

² Indien sprake is van inzamelen door medewerkers van dergelijke marketingbedrijven dan is het ook dit bedrijf, en dus niet de opdrachtgever, die de vergunning bij de gemeente aanvraagt. Deze marketingbedrijven kunnen ook worden ingehuurd door uitsluitend commerciële bedrijven om producten te verkopen. Dan is dus geen sprake van inzamelen!

³ Een inzameling is volgens de Hoge Raad openbaar als deze aan de openbare weg of van daaraf zichtbaar dan wel op een andere voor het publiek toegankelijke plaats plaatsvindt. Zie hierover HR 31-10-1938, NJ 1939, 235.

Men ziet deze vorm van inzamelen zowel op plekken met lopend publiek als huis-aan-huis.

- *Collecteren (lid 1)*
Het direct inzamelen van geld door inzamelaars middels een collectebus. Ook dit gebeurt zowel op plekken met lopend publiek als huis-aan-huis.
- *Inzamelen van goederen (lid 1)*
Hierbij wordt aan burgers gevraagd om in de vorm van een goed een bijdrage te leveren, bijv. voor een voedselpakket.
- *Inzamelen middels het aanbieden van gedrukte stukken (lid 2)*
In deze gevallen wordt ingezameld onder gelijktijdige aanbieding van gedrukte stukken, zoals prentbriefkaarten, mapjes, briefpapier e.d. Het verschil met het verspreiden van gedrukte stukken is dat er hierbij altijd sprake is van een (willekeurige of irreële) prestatie van de ander die een charitatieve bestemming heeft. De scheidslijn met venten en het innemen van een standplaats is bij deze handeling in de praktijk soms dun (hierover meer in de hoofdstukken 'Venten' en 'Standplaatsen').

1.3.1 Inzamelen m.b.v. gedrukte stukken, nader beschouwd

Er is in deze laatste gevallen volgens de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) sprake van inzamelen indien men een drukwerk verkrijgt door een willekeurig bedrag (of een vast bedrag dat niet als reële tegenprestatie kan worden aangemerkt) te overhandigen aan verdachte als bijdrage voor een duidelijk kenbaar liefdadig of ideëel doel. Het komt voor dat verdachten die op deze wijze inzamelen verklaren dat ze venten, i.t.t. inzamelen, en zich vervolgens beroepen op de uitzonderingsbepaling voor venten met gedrukte stukken, die voor sommige APV's van toepassing is (zie hierover ook het hoofdstuk 'Venten'). Een beroep op dit verweer, of een beroep op art. 7 lid 1 GW slaagt in het geval van inzamelen echter niet!^{4 5}

1.4 Vereisten aan het pv

* Dit natuurlijk naast de algemene vereisten die gelden voor ieder pv.

1. Het APV-artikel van betreffende gemeente moet nadrukkelijk worden vermeld met nummer en bij voorkeur ook met tekst. Controleer *altijd* of het artikel dat de verbalisant vermeldt ook het artikel is zoals deze in de meest recente APV staat. Dit kan men gemakkelijk nagaan op wetten.overheid.nl.

➤ Staat het juiste artikel niet in het p-v, dan kan de SBA-beoordelaar de verbalisant nog vragen om deze (m.b.v. de TBA) juist in het p-v op te nemen. En *als* men de zaak toch terug moet sturen verzoekt men meteen om de juiste tekst (indien deze ontbreekt). Beoordelaars van het VP en IBR die deze mogelijkheid niet hebben keuren de zaak bij het ontbreken van het juiste artikel af. Indien de tekst ontbreekt dienen zij de tekst van het artikel zelf als bijlage in de dossierboom toe te voegen bij de procesdossiers (zowel onder 'Procesdossier' als onder 'Werkmap OM').

⁴ Zie hierover ook de uitspraak van de Hoge Raad (HR 26-05-1987,106).

⁵ Maar het kan dus ook voorkomen dat verdachte namens een charitatieve instelling drukwerk aanbiedt tegen een vaste prijs. In deze gevallen is nog steeds sprake van inzamelen, omdat het geld een charitatieve bestemming heeft en ook niet als reële tegenprestatie kan worden aangemerkt.

2. Let erop of de gemeente in het APV-artikel CBF-erkende organisaties wel of niet vrijstelt van de vergunningseis. In die gevallen moet uit het pv blijken of die organisatie wel of niet CBF-erkend is. Als dit niet in het pv staat dan verzoekt de SBA-beoordelaar de verbalisant om dit na te gaan en dit in het pv te vermelden. De VP- of IBR-beoordelaar zoekt dit zelf op via www.cbf.nl/register-goede-doelen/ en voegt een printscreen toe aan de dossierboom. Zijn CBF-erkende organisaties vrijgesteld van de vergunningseis en betreft het hier ook een CBF-erkende organisatie dan verzoekt de SBA-beoordelaar aan verbalisant om de zaak uit de TM te laten verwijderen. De VP- of IBR-beoordelaar keurt af of seponeert. Men is dan onterecht als verdachte aangemerkt, nu de gedraging niet strafbaar is.

3.A. De handeling moet duidelijk zijn omschreven. Er moet sprake zijn van *actief* inzamelen en dat moet ook uit het pv blijken.

B. Het goede doel moet worden genoemd, alsook wat men aan het inzamelen was (geld of goed) of dat men bijv. leden/donateurs aan het werven was. Ook moet duidelijk blijken dat verdachte bij het inzamelen de indruk gaf dat het geld naar een goed of ideëel doel zou gaan.

C. Ook moet blijken of verdachte is ingeschakeld door een marketingbedrijf of direct door het goede doel zelf. Dit i.v.m. de vergunningsaanvraag (zie punt 4).

➤ Ontbreekt een punt, of ontbreken meerdere punten, dan verzoekt de SBA-beoordelaar aan verbalisant het pv aan te vullen. Voor de VP- of IBR-beoordelaar bestaat de mogelijkheid om een aanvullend pv op te vragen. Als verbalisant geen antwoord heeft dan is het aan de beoordelaar om te bezien of er voldoende aanwezig is om tot een bewezenverklaring te komen. Zo niet, dan verzoekt de SBA-beoordelaar aan verbalisant om de zaak uit de TM te laten verwijderen. De VP- of IBR-beoordelaar keurt af of seponeert. Het pv bevat dan immers niet voldoende bewijs.

4. Indien alleen verdachte zelf verklaart geen vergunning te hebben is dit voor het bewijs niet voldoende. Verbalisant hoort contact op te nemen met een medewerker van de afdeling Vergunningen van betreffende gemeente. Voorts moet blijken waarnaar verbalisant precies heeft geïnformeerd. Is immers sprake van een marketingbedrijf, dan hoort verbalisant te vragen of voor dit bedrijf een vergunning is afgegeven. Gaat het om het goede doel zelf en is geen marketingbedrijf bij het inzamelen betrokken, dan hoort verbalisant te vragen of voor het goede doel een vergunning is afgegeven.

➤ Ontbreekt deze informatie dan verzoekt de SBA-beoordelaar aan verbalisant om alsnog contact met de gemeente op te nemen en zijn bevindingen in het pv te vermelden. De VP- of IBR-beoordelaars verzoeken dan om een aanvullend pv. Deze informatie is achteraf altijd te achterhalen.

5. Is wel sprake van een vergunning, maar worden de voorwaarden daarin overtreden? Dan moet de vergunning als bijlage aan het dossier worden toegevoegd en dient verbalisant duidelijk te omschrijven welke voorwaarden zijn overtreden. Ontbreekt deze informatie? Zie punt 3 onderaan.

1.5 Tenlastelegging

<hij/zij> op of omstreeks <pleegdatum/pleegperiode> in de gemeente <pleegplaats> op of aan een openbare plaats, te weten <pleeglocatie>, zonder vergunning van

Burgemeester en Wethouders, een openbare inzameling van geld en/of goederen te houden en/of daartoe een intekenlijst aan te bieden immers heeft <hij/zij>, verdachte, <feitelijke omschrijving>;

(Artikel <artikelnummer> Algemene Plaatselijke Verordening <naam gemeente>)

De tenlastelegging moet **wel** door de beoordelaar worden verfeitelijkt.

Hoofdstuk 2: Venten

2.1 (Model-)APV en feitcodes

2.1.1 Tekst model-APV (artikel 5:14 e.v.)

Artikel 5:14 Begripsbepaling

1. *In deze afdeling wordt onder venten verstaan: het in de uitoefening van de ambulante handel te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel diensten op een openbare en in de open lucht gelegen plaats of aan huis.*
2. *Onder venten wordt niet verstaan:*
 - a. *het aan huis afleveren van goederen in het kader van de exploitatie van een winkel als bedoeld in artikel 1 van de Winkeltijdenwet;*
 - b. *het te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel het aanbieden van diensten op jaarmarkten en markten als bedoeld in artikel 160, eerste lid, onder h, van de Gemeentewet of artikel 5:22;*
 - c. *het te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel het aanbieden van diensten op een standplaats als bedoeld in artikel 5:17.*

Artikel 5:15 Ventverbod

1. *Het is verboden te venten:*
 - a. *op door het college in het belang van de openbare orde aangewezen openbare plaatsen; of*
 - b. *op door het college in het belang van de openbare orde aangewezen dagen en uren.*
2. *Het college kan ontheffing verlenen van het verbod in het tweede lid.*
3. *Op de ontheffing bedoeld in het tweede lid is paragraaf 4.1.3.3 van de algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.*
4. *Het verbod in het eerste lid is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door artikel 5 van de Wegenverkeerswet.*
5. *Het verbod bedoeld in artikel 5:15, eerste lid, is niet van toepassing op het venten met gedrukte of geschreven stukken waarin gedachten en gevoelens worden geopenbaard.*

Artikel 5:16 Vrijheid van meningsuiting [gereserveerd]

* Let wel, veel gemeenten wijken af van dit nieuwere model en eisen nog steeds een ventvergunning of zien venten zelfs alleen als strafbare gedraging indien de openbare orde e.d. in het geding komt. Voorts zijn er ook gemeenten waar venten niet in de APV is opgenomen maar in een aparte verordening, zoals de Straathandelsverordening (bijv. 's-Gravenhage) of de Verordening staan- en ligplaatsen buiten de markt en venten (Amsterdam).

2.1.2 Feitcodes

F 225 a

venten op door het college aangewezen (verboden) openbare plaatsen

F 225 b

venten op door het college aangewezen (verboden) dagen of uren

2.2 Algemeen

Voor de onderscheidende handeling is het bij venten ten eerste van belang dat de verdachte actief goederen verkoopt of diensten aanbiedt. Ook is van belang dat de verdachte de goederen of diensten voortdurend aanbiedt vanaf een andere plaats, d.w.z. ambulant. Is dit niet het geval, dan is sprake van het innemen van een standplaats (zie hierover het hoofdstuk 'Standplaatsen'). Voorts moet er sprake zijn van een reële prestatie van de ander in de vorm van een vast bedrag.

2.2.1 Het verbod (art. 5:15)

Allereerst is van belang om op te merken dat er sinds 2007 voor venten geen vergunningsplicht meer bestaat, althans niet in het artikel in de model-APV.

In plaats daarvan is het verboden geworden te venten op door het college aangewezen openbare plaatsen of op door het college aangewezen dagen of uren. De plaatsen, dagen of uren waarvoor het verbod geldt zullen dan, indien zij niet al in de APV worden vermeld, in een aanwijzingsbesluit van het college van B&W moeten worden opgenomen. Mocht bij het venten de openbare orde worden verstoord, dan kan men ook nog ingrijpen op basis van openbare orde bevoegdheden. Men kan dan schrijven voor hinderlijk gedrag op openbare plaatsen ex art. 2:47 lid 1 sub b van de model-APV met bijbehorende feitcode F120b. Het komt ook voor dat venten volgens de APV alleen strafbaar is als het de openbare orde e.d. bedreigt. Dan hoeft men dus niet uit te wijken naar een andere feitcode.

2.2.2 Venten met gedrukte stukken (art. 5:16)

Dit artikel is met de huidige model-APV in theorie overbodig geworden, d.w.z. met het schrappen van de ventvergunning. Hoewel het venten met gedrukte stukken waarin gevoelens of gedachten worden geopenbaard wel onder de werking valt van art. 7 lid 1 van de Grondwet, en de gemeente als gevolg geen ventvergunning mag eisen, staat de drukpersvrijheid een verbod voor bepaalde plaatsen, dagen en uren niet in de weg.⁶

In de praktijk wordt echter vaak afgeweken van de theorie (oftewel van de model-APV), zoals we in de volgende paragraaf zullen zien.

⁶ Het tijdelijk stilstaan in afwachting van klanten is geen venten volgens de Hoge Raad. Zie hierover HR 26-03-1974, NJ 1974, 239.

2.3 Afwijkende APV's

2.3.1 Afwijkende APV met uitgebreid ventverbod

Nu niet iedere gemeente de tekst van de model-APV volgt, is het altijd van belang te kijken naar de tekst van de APV (of andere verordening) voor de gemeente waar de overtreding is begaan. Het artikel in de lokale APV is immers leidend voor de strafbaarstelling van de gedraging of kan voorzien in een uitzonderingsbepaling op het verbod.

Een gemeente kan in art. 5:15 kiezen voor een verdergaande regeling van een **ventverbod** zoals, bijvoorbeeld:

1. *Het is verboden te venten:*
 - a. *op door het college aangewezen openbare plaatsen; of*
 - b. *op door het college aangewezen dagen en uren.*
2. *Het college kan ontheffing verlenen van het verbod in het tweede lid.*
3. *Op de ontheffing bedoeld in het tweede lid is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.*
4. *Het verbod in het eerste lid is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door artikel 5 van de Wegenverkeerswet.*
5. ***Het verbod bedoeld in artikel 5:15, eerste lid is niet van toepassing op het venten met gedrukte of geschreven stukken waarin gedachten en gevoelens worden geopenbaard.***
6. ***In afwijking van het bepaalde in het eerste lid is het venten van gedrukte en geschreven stukken als bedoeld in het vijfde lid verboden op door het college in het belang van de openbare orde:***
 - a. ***aangewezen openbare plaatsen; of***
 - b. ***aangewezen dagen en uren.***

Zoals eerder onder het hoofdstuk 'Inzamelen' al werd vermeld komt het dus voor dat verdachten verklaren dat ze venten en zich daarbij dan beroepen op de uitzonderingsbepaling voor het ventverbod, zoals die in het vijfde lid van het voorbeeld hierboven of op art. 7 lid 1 GW in het algemeen. Indien daadwerkelijk sprake is van venten met gedrukte stukken die gevoelens of gedachten openbaren én er sprake is van een bepaling zoals in lid 5 van bovenstaand voorbeeld heeft het verweer kans van slagen. Dit tenzij ook deze vorm van venten dan middels een nadere bepaling in een aparte Verordening in het belang van de openbare orde (zoals lid 6 in het voorbeeld) voor bepaalde plaatsen, dagen of uren is verboden én verdachte daarvan in overtreding is.⁷

Een beroep op art. 7 lid 1 GW heeft in het geval van de model-APV, d.w.z. waar wordt gesproken van een ventverbod (i.t.t. een ventvergunning), én indien de gemeente zelf geen bepaling heeft opgenomen zoals in het vijfde lid hierboven, geen kans van slagen omdat de drukpersvrijheid een ventverbod voor bepaalde plaatsen, dagen en uren niet in de weg staat, zolang het in de praktijk niet neerkomt op een algemeen verbod (zoals bij de vergunningseis).

⁷ De vrijheid van meningsuiting/van de drukpers moet men volgens de Hoge Raad zo breed mogelijk uitleggen. Zie hierover HR 21-03-2000, NJ 2000, 482.

2.3.2 Afwijkende APV met ventvergunning

Veel gemeenten wijken echter nog verder af van de model-APV in die zin dat zij de ventvergunning überhaupt niet hebben afgeschaft. In de APV's van deze gemeenten staat bovendien vaak nog een artikel (5:16), met daarin een uitzonderingsbepaling voor het venten met gedrukte stukken die gevoelens of gedachten openbaren. Soms staat deze uitzondering ook in art. 5:15 zelf.

De artikelen in de APV voor de gemeente Lingewaard luiden bijv. als volgt:

Artikel 5:15 Ventverbod

1. *Het is verboden zonder vergunning van het college in de uitoefening van de ambulante handel goederen te koop aan te bieden, te verkopen of af te leveren op of aan de weg, aan huis dan wel op een andere voor het publiek toegankelijke en in de open lucht gelegen plaats, dan wel diensten aan te bieden.*
2. *Een vergunning kan worden geweigerd:*
 - a. *in het belang van de openbare orde;*
 - b. *in het belang van het voorkomen of beperken van overlast;*
 - c. *in het belang van de verkeersvrijheid of verkeersveiligheid;*
 - d. *wanneer als gevolg van bijzondere omstandigheden in de gemeente of in een deel der gemeente redelijkerwijs te verwachten is dat door het verlenen van de vergunning een redelijke verzorgingsniveau voor de consumenten ter plaatse in gevaar komt.*
3. *Het is verboden te venten op zondagen en maandag t/m zaterdag tussen 21.00 uur en 08.00 uur.*
4. *Het verbod geldt niet voor het venten op zondag met voor directe consumptie geschikte eetwaren.*
5. *Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 5 van de Wegenverkeerswet.*
5. *Op de vergunning bedoeld in het eerste lid is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.*

Artikel 5:16 Vrijheid van meningsuiting

1. *Het verbod bedoeld in artikel 5:15, eerste lid is niet van toepassing op het venten met gedrukte of geschreven stukken waarin gedachten en gevoelens worden geopenbaard als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de Grondwet.*
2. *Het college kan de vrijheid van meningsuiting bedoeld in het eerste lid beperken door het venten te verbieden:*
 - a. *op door het college aangewezen openbare plaatsen; of*
 - b. *voor bepaalde dagen en uren.*
3. *Het college kan ontheffing verlenen van het verbod in het tweede lid.*
4. *Op ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.*

Een verdachte die aan het venten is met gedrukte of geschreven stukken die gedachten of gevoelens openbaren hoeft, gelet op art. 5:16 van deze APV, dus geen vergunning te hebben.

Als men in dit geval wordt aangeschreven voor venten zonder vergunning heeft een beroep op art. 5:16 kans van slagen. Maar, zoals men ziet in lid 2 van dit artikel, kan de

gemeente ook hier het venten met dergelijke stukken verbieden op bepaalde plaatsen, dagen of uren. In die nadere bepaling van toepassing, dan slaagt een beroep op art. 5:16 lid 1, of op art. 7 lid 1 GW, niet. Indien overigens voor het venten met dergelijke gedrukte stukken geen uitzonderingsbepaling op de ventvergunning in de APV is opgenomen en er geen nadere regelgeving is, dan is art. 7 lid 1 GW onverkort van toepassing.

2.3.2.1 Kwalificatie

Tot slot moet nog worden opgemerkt dat bij deze afwijkende APV's de gedraging in de artikeltekst niet (altijd) aansluit bij de feitcodeteksten. Er staat in de tekst van F225A en -B immers niets over het venten zonder vergunning. Daarbij is ook aangesloten bij de meest recente model-APV. Indien er bij een dergelijke APV in art. 5:15 naast de bepaling omtrent de ventvergunning nog een bepaling is opgenomen over venten op bepaalde plaatsen, dagen of uren, dan kan men gelet op de omstandigheden van de casus gemakkelijker tot een kwalificatie van F225A of -B komen. Bijv. als er sprake is van een bepaling als art. 5:15 lid 3 hierboven.

Is dit echter niet het geval en is het alleen verboden te venten zonder ventvergunning óf als venten alleen verboden is als daardoor de openbare orde e.d. in het geding komt, dan kan men de gedraging niet kwalificeren onder de feitcodes F225A en -B zoals deze *eigenlijk* zijn bedoeld. Maar de feitcodetekst is niet leidend, dat is de APV-tekst. Daarom is de afspraak gemaakt om in het geval van afwijkende APV's standaard te kiezen voor F225A, zodat men de kwalificatie wél voorbij kan en vervolgens de tenlastelegging naar de APV-tekst kan aanpassen (indien nodig). De strafbare gedragingen liggen in dit geval ook zo dicht tegen elkaar aan dat dit is toegestaan. Voorts levert deze werkwijze ook op zitting geen problemen op. Maak wel een aantekening hiervan in de memo!

2.4 Vereisten aan het pv

* Dit natuurlijk naast de algemene vereisten die gelden voor ieder pv.

1. Het APV-artikel van betreffende gemeente moet nadrukkelijk worden vermeld met nummer én tekst. Controleer *altijd* of het artikel dat de verbalisant vermeldt ook het artikel is zoals deze in de meest recente APV staat. Dit kan men gemakkelijk nagaan op wetten.overheid.nl.

➤ Staat het juiste artikel niet in het pv, dan kan de SBA-beoordelaar de verbalisant nog vragen om deze (m.b.v. de TBA) juist in het pv op te nemen. En *als* men de zaak toch terug moet sturen verzoekt men meteen om de juiste tekst (indien deze ontbreekt). Beoordelaars van het VP en IBR die deze mogelijkheid niet hebben keuren de zaak bij het ontbreken van het juiste artikel af. Indien de tekst ontbreekt dienen zij de tekst van het artikel zelf als bijlage in de dossierboom toe te voegen bij de procesdossiers (zowel onder 'Procesdossier' als onder 'Werkmap OM').

2. A. De handeling moet duidelijk zijn omschreven. Het moet duidelijk uit het pv blijken dat er sprake is van *actief* verkopen van goederen of aanbieden van diensten, waarbij verdachte in beweging bleef.

B. Het goed (of goederen) of de dienst moet worden omschreven.

C. Ook moet worden vermeld of er sprake was van een vast bedrag (i.t.t. willekeurig of irreëel bedrag zoals bij inzamelen) als prestatie van de ander. Echter dit geldt niet bij de verkoop van lachgas.

➤ Ontbreekt een punt, of ontbreken meerdere punten, dan verzoekt de SBA-beoordelaar aan verbalisant het pv aan te vullen. Voor de VP- of IBR-beoordelaar bestaat de mogelijkheid om een aanvullend pv op te vragen. Als verbalisant geen antwoord heeft dan is het aan de beoordelaar om te bezien of er voldoende aanwezig is om tot een bewezenverklaring te komen. Zo niet, dan verzoekt de SBA-beoordelaar aan verbalisant om de zaak uit de TM te laten verwijderen. De VP- of IBR-beoordelaar keurt af of seponeert. Het pv bevat dan immers niet voldoende bewijs.

3. Indien er m.b.t. het verbod door B&W in een Aanwijzingsbesluit nadere regels zijn gesteld voor wat betreft de gebieden, dagen en uren, dan dient dit besluit ook als bijlage aan het dossier te zijn toegevoegd.

➤ Ontbreekt deze dan verzoekt de SBA-beoordelaar aan verbalisant om deze toe te voegen. De VP- of IBR-beoordelaar dient deze zelf op te zoeken en aan het procesdossier en de werkmap toe te voegen.

4. Indien verdachte aangeeft dat hij/zij een ontheffing heeft van het verbod dan dient verbalisant dit na te zijn gaan bij de afdeling Vergunningen van desbetreffende gemeente en zijn bevindingen in het pv te vermelden.

➤ Ontbreekt dit dan verzoekt de SBA-beoordelaar aan verbalisant om dit alsnog te doen. Voor de VP- of IBR-beoordelaar bestaat de mogelijkheid om een aanvullend p-v op te vragen.

5. Indien men volgens de APV een ventvergunning moet hebben dan is het niet voldoende indien alleen verdachte zelf verklaart geen vergunning te hebben is dit voor het bewijs niet voldoende. Verbalisant hoort contact op te nemen met een medewerker van de afdeling Vergunningen voor betreffende gemeente. Voorts moet blijken Waarnaar verbalisant precies heeft geïnformeerd. Is immers sprake van een marketingbedrijf, dan hoort verbalisant te vragen of voor dit bedrijf een vergunning is afgegeven. Is geen marketingbedrijf bij de verkoop betrokken en doet men dit direct vanuit het bedrijf zelf (of vanuit een eigen bedrijf), dan hoort verbalisant te vragen of voor dit bedrijf een vergunning is afgegeven.

➤ Ontbreekt deze informatie dan verzoekt de SBA-beoordelaar aan verbalisant om alsnog contact met de gemeente op te nemen en zijn bevindingen in het pv te vermelden. De VP- of IBR-beoordelaars verzoeken dan om een aanvullend pv. Deze informatie is achteraf altijd te achterhalen.

6. Indien de verdachte bij een APV met aangepast ventverbod of in het geval van een APV met ventvergunning een beroep doet op de uitzonderingsbepaling voor gedrukte/geschreven stukken waarin gevoelens of gedachten worden geopenbaard, of art. 7 lid 1 GW in het algemeen, dan dient verbalisant ook te motiveren waarom deze hier niet van toepassing is, gelet op de inhoud van de stukken. Indien de uitzonderingsbepaling wél van toepassing is (en dat zal in deze gevallen meestal zo zijn), dan dient de zaak te worden verwijderd op verzoek van de SBA-beoordelaar of afgekeurd dan wel geseponeerd door de VP- of IBR-beoordelaar. Verdachte is dan immers niet strafbaar.

2.4.1 Vereisten aan het pv bij de verkoop van lachgas

Bij de verkoop van lachgas moet in het PV zijn opgenomen dat de verdachte een of meerdere ballonnen verkoopt. Het hoeft niet te bewezen te worden dat het om lachgas gaat. Voor de 'inkleding' is het goed als de verbalisant in het PV vermeldt dat het om lachgas gaat. Dat kan blijken uit het feit dat verdachte een lachgascilinder bij zich heeft. Indien dat laatste niet wordt waargenomen door de verbalisant, dan kan het ook zijn dat de verbalisant ziet dat de persoon die een ballon koopt deze aan zijn mond zet om te inhaleren. Als voornoemde waarnemingen met betrekking tot het lachgas ontbreken, dan is dat voor de beoordelaar van SBA geen reden om de zaak af te keuren.

Dat sprake is van de verkoop van lachgas kan blijken uit de waarneming van de verbalisant dat er een geldtransactie plaatsvindt. Maar deze waarneming is niet noodzakelijk. Er kunnen ook andere aspecten een rol spelen bij het bewijs dat iemand een goed verkoopt. Andere aanwijzingen dat sprake is van de verkoop van ballonnen staan in het document *Informatie voor handhaving en politie* (staat op de H:schijf).

2.5 Tenlastelegging

TENLASTELEGGING F 225 a (meest voorkomende variant):

<hij/zij> op of omstreeks <pleegdatum/pleegperiode> te <pleegplaats/pleeggemeente>, omstreeks <tijdstip> uur, op een door het College van Burgemeester en Wethouders verboden plaats, op de <naam straat/weg>, in de uitoefening van de ambulante handel goederen te koop heeft aangeboden, heeft verkocht en/of heeft afgeleverd dan wel diensten heeft aangeboden, immers heeft hij, verdachte, <feitelijke omschrijving>;

(Artikel <artikelnummer> Algemene Plaatselijke Verordening <naam gemeente>)

TENLASTELEGGING F 225 a (tweede variant):

<hij/zij> op of omstreeks <pleegdatum/pleegperiode> in de gemeente <pleegplaats> op of aan de weg of aan een openbaar water, aan een huis dan wel op een andere door het publiek toegankelijke en in de open lucht gelegen plaats zonder vergunning van het college in de uitoefening van de handel goederen te koop heeft aangeboden, heeft verkocht of afgegeven, dan wel diensten heeft aangeboden, immers heeft <hij/zij>, verdachte, <feitelijke omschrijving>;

(Artikel <artikelnummer> Algemene Plaatselijke Verordening <naam gemeente>)

TENLASTELEGGING F 225 a (derde variant):

<hij/zij> op of omstreeks <pleegdatum/pleegperiode> in de gemeente <pleegplaats> heeft gevent, terwijl daardoor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu in gevaar is gekomen, immers heeft <hij/zij>, verdachte, <feitelijke omschrijving>;

(Artikel <artikelnummer> Algemene Plaatselijke Verordening <naam gemeente>)

TENLASTELEGGING F 225 b:

<hij/zij> op of omstreeks <pleegdatum/pleegperiode> te <pleegplaats/pleeggemeente>, omstreeks <tijdstip> uur, op de <naam straat/weg>, op een door het College van Burgemeester en Wethouders verboden dag, en/of tijdstip, in de uitoefening van de ambulante handel goederen te koop heeft aangeboden, heeft verkocht en/of heeft afgeleverd dan wel diensten heeft aangeboden, immers heeft hij, verdachte, <feitelijke omschrijving>;

(Artikel <artikelnummer> Algemene Plaatselijke Verordening <naam gemeente>)

APV Rotterdam, Tekst:

Artikel 5:15 Ventverbod

1. Het is verboden te venten indien daardoor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu in gevaar komt.
2. Het is verboden te venten op zondagen en maandag tot en met zaterdag tussen 21.00 uur en 09.00 uur.

Fictieve casus:

Plaats: Rotterdam. Locatie: de Lijnbaan. Datum: 25-01-2017 om 08.30 uur (dus F225B)

Verdachte, Henk de V., liep rond op straat en was, voor een vast tarief, vanuit een koeltas frisdrank aan het verkopen aan voorbijgangers die naar hun werk gingen.

Tenlastelegging:

Hij, op of omstreeks 19 april 2017 te Rotterdam, omstreeks 08:30 uur, op de Lijnbaan, op een door het College van Burgemeester en Wethouders verboden dag, en/of tijdstip, in de uitoefening van de ambulante handel goederen te koop heeft aangeboden, heeft verkocht en/of heeft afgeleverd dan wel diensten heeft aangeboden, immers heeft hij, verdachte, op een maandag buiten de toegestane tijd van 09.00 uur tot 21.00 uur, verpakkingen frisdrank, althans enig goed, verkocht, althans te koop aangeboden;

[Artikel 5:15 Algemene Plaatselijke Verordening Rotterdam]

De tenlasteleggingen moeten **wel** door de beoordelaar worden verfeitelijkt.

TENLASTELEGGING LACHGAS

Voor de verkoop van lachgas kan je de tenlasteleggingen van de feitcodes F225A en F225B verfeitelijken door de volgende tekst te gebruiken:

Immers heeft hij, verdachte, een of meerdere ballon(nen) (met daarin lachgas) afgeleverd en/of verkocht;

2.6 Koningsdag

Op Koningsdag (27 april) gelden er andere regels omtrent het venten en het zonder vergunning een standplaats innemen/hebben. Omdat in heel Nederland op deze dag vrijmarkt is, hebben gemeenten in een aanwijzingsbesluit nadere regels voor de vrijmarkt opgenomen.

Als uit het PV niet duidelijk wordt of er in de desbetreffende gemeente andere regels gelden op Koningsdag en er is geen Aanwijzingsbesluit vrijmarkten Koningsdag⁸ bijgevoegd, dan keur je als beoordelaar van SBA de zaak af. Je vraagt in de afkeur aan de verbalisant of de gemeente nadere regels in een aanwijzingsbesluit heeft opgenomen en verzoekt om het aanwijzingsbesluit bij te voegen.

Als in een PV met pleegdatum 26 april en 28 april wordt vermeld dat er een goed wordt verkocht in het kader van Koningsdag óf als er een sfeerverbaal bij zit over Koningsdag, dan graag ook in deze zaken vragen om het Aanwijzingsbesluit vrijmarkten Koningsdag bij te voegen.

Het Aanwijzingsbesluit vrijmarkten Koningsdag is leidend of de verdachte kan worden vervolgd.

De volgende elementen spelen een rol:

- Is vrijmarkt op de pleeglocatie toegestaan?
- Op welke tijdstippen gelden de afwijkende regels van de vrijmarkt?
- Is het goed (bijv. lachgas) uitgezonderd in het aanwijzingsbesluit? Een gemeente kan in het besluit opnemen dat verkoop van dit goed ondanks de vrijmarkt verboden is.

Als de verdachte een goed heeft verkocht op een locatie en/of tijdstip waar vrijmarkt is toegestaan en dit goed is in het aanwijzingsbesluit niet uitgezonderd, dan kan de verdachte niet worden vervolgd op grond van de feitcodes F225A, F225B en F230. Deze zaken dienen definitief te worden afgekeurd.

Bij de afkeur kan je vermelden dat op Koningsdag andere regels gelden omtrent venten en/of het zonder vergunning een standplaats innemen/hebben en de verkoop van dit goed niet is uitgezonderd in het Aanwijzingsbesluit vrijmarkten Koningsdag. Daarom is de verdachte niet strafbaar voor de feitcode <F225A, F225B of F230>.

⁸ In de gemeente Amsterdam gaat het om het *Aanwijzingsbesluit vrijmarkten Koningsdag*, maar in andere gemeenten kan het aanwijzingsbesluit een andere naam hebben.

Hoofdstuk 3: Standplaatsen

3.1 (Model-)APV en feitcode

3.1.1 Tekst model-APV (artikelen 5:17 e.v.)

Artikel 5:17 Begripsbepaling

1. *In deze afdeling wordt verstaan onder standplaats: het vanaf een vaste plaats opr een openbare en in de openlucht gelegen plaats te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel diensten, gebruikmakend van fysieke middelen, zoals een kraam, een wagen of een tafel.*
2. *Onder standplaats wordt niet verstaan:*
 - a. *een vaste plaats op een jaarmarkt of markt als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder h, van de Gemeentewet ;*
 - b. *een vaste plaats op een evenement als bedoeld in artikel 2:24.*

Artikel 5:18 Standplaatsvergunning en weigeringsgronden

1. *Het is verboden zonder vergunning van het college een standplaats in te nemen of te hebben.*
2. *Het college weigert de vergunning wegens strijd met een geldend bestemmingsplan, beheersverordening, exploitatieplan of voorbereidingsbesluit.*
3. *Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de vergunning worden geweigerd:*
 - a. *indien de standplaats hetzij op zichzelf hetzij in verband met de omgeving niet voldoet aan redelijke eisen van welstand;*
 - b. *indien als gevolg van bijzondere omstandigheden in de gemeente of in een deel van de gemeente redelijkerwijs te verwachten is dat door het verlenen van de vergunning voor een standplaats voor het verkopen van goederen een redelijk verzorgingsniveau voor de consument ter plaatse in gevaar komt.*
4. *Op de vergunning is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.*

Artikel 5:19 Toestemming rechthebbende

Het is de rechthebbende op een perceel verboden toe te staan dat daarop zonder vergunning van het college standplaats wordt of is ingenomen.

3.1.2 Feitcode

F 230

zonder vergunning op of aan de weg of openbaar water dan wel op een andere voor het publiek toegankelijke en in de open lucht gelegen plaats een standplaats innemen of hebben teneinde in de uitoefening van de handel goederen te koop aan te bieden, te verkopen of te verstrekken, dan wel diensten aan te bieden

3.2 Algemeen

Voor de onderscheidende handeling/gedraging geldt hier dat er sprake moet zijn van het te koop aanbieden van goederen of het aanbieden van diensten vanaf een vaste plaats, eventueel gebruikmakend van fysieke hulpmiddelen als een kraam of een

aanhangwagen.⁹ Voorts is er in de feitcode en in de artikeltekst een tweedeling gemaakt. Enerzijds is er het *innemen* van een standplaats, anderzijds wordt gesproken over het *hebben* van een standplaats. In dat laatste geval wordt de eigenaar of houder aangeschreven. Als men hiervoor schrijft brengt dat wel met zich mee dat dit eigenaar- of houderschap ook uit het pv moet blijken.

Bovendien is voor deze handeling altijd een vergunning vereist. Deze is persoonsgebonden en wordt in beginsel voor onbepaalde tijd verleend, hoewel een tijdelijke vergunning bij uitzondering mogelijk is. Voorts kan de gemeente, net als bij inzamelen en venten, ook het innemen van een standplaats verder ordenen doordat zij bij aanwijzingsbesluit hiervoor plaatsen, dagen of uren vaststelt. Voor de verkoop van lachgas wordt NOOIT een vergunning afgegeven.

Ook geldt hier nog dat er in beginsel sprake moet zijn van een prestatie van de ander in de vorm van een vast bedrag. Uitzondering hierop is sampling. D.w.z. wanneer men vanuit een standplaats goederen gratis weggeeft, om mensen kennis te laten maken met een product. Dit valt onder 'afleveren van goederen' zoals in het artikel staat vermeld en onder 'verstrekken' zoals staat genoemd in de feitcodetekst. Doet men dit ambulante, dan is het overigens venten.

Tot slot geldt, net als bij venten, dat men in GPS tegen een kwalificatieprobleem aanloopt indien de overtreding niet in een APV is opgenomen maar in een aparte verordening. Men kan deze verordeningsbepaling dan immers in GPS niet selecteren onder lokale regelgeving en zodoende de beslisboom niet doorlopen. Zie voor de werkwijze in deze gevallen § 2.3.2.1 (deze lijn kan men overigens trekken voor wat betreft alle APV feiten waarbij voor de betreffende gemeente geen artikel in GPS te vinden is!).

3.3 Vrijheid van meningsuiting

Het kan in de praktijk voorkomen dat men ook bij het innemen van een standplaats zich beroept op het gegeven dat men ex art. 7 lid 1 GW niet over een vergunning hoeft te beschikken, omdat verdachte vanuit de standplaats gedrukte stukken verkoopt waarin gevoelens en gedachten worden geopenbaard. Hier geldt, i.t.t. de ventvergunning, dat een beroep op art. 7 lid 1 GW niet slaagt. Dit omdat de vergunning voor deze gedraging is gekoppeld aan het innemen van een standplaats en niet aan het verspreiden van gedrukte stukken.

3.4 Vereisten aan het pv

* Dit natuurlijk naast de algemene vereisten die gelden voor ieder pv.

1. Het APV-artikel van betreffende gemeente moet nadrukkelijk worden vermeld met nummer én tekst. Controleer *altijd* of het artikel dat de verbalisant vermeldt ook het artikel is zoals deze in de meest recente APV staat. Dit kan men gemakkelijk nagaan op wetten.overheid.nl.

⁹ Het tien minuten innemen van een standplaats, eventueel met fysieke hulpmiddelen als een kraam of aanhangwagen, vereist een standplaatsvergunning en geen ventvergunning volgens de Hoge Raad. Zie hierover tevens HR 26-03-1974, NJ 1974, 239.

- Staat het juiste artikel niet in het pv, dan kan de SBA-beoordelaar de verbalisant nog vragen om deze (m.b.v. de TBA) juist in het pv op te nemen. En *a/s* men de zaak toch terug moet sturen verzoekt men meteen om de juiste tekst (indien deze ontbreekt). Beoordelaars van het VP en IBR die deze mogelijkheid niet hebben keuren de zaak bij het ontbreken van het juiste artikel af. Indien de tekst ontbreekt dienen zij de tekst van het artikel zelf als bijlage in de dossierboom toe te voegen bij de procesdossiers (zowel onder 'Procesdossier' als onder 'Werkmap OM').
2. A. De handeling moet duidelijk zijn omschreven. Uit het pv moet duidelijk blijken dat er sprake is van verkopen of leveren van goederen of aanbieden van diensten vanuit een standplaats.
 - B. Het goed of de dienst moet worden omschreven.
 - C. De standplaats moet worden omschreven.
 - D. Ook moet vermeld worden of er sprake was van een prestatie van de ander, en zo ja, of deze vast of willekeurig was. Ook voor standplaatsen moet deze vast en reëel zijn.
- Ontbreekt een punt, of ontbreken meerdere punten, dan verzoekt de SBA-beoordelaar aan verbalisant het pv aan te vullen. Voor de VP- of IBR-beoordelaar bestaat de mogelijkheid om een aanvullend pv op te vragen. Als verbalisant geen antwoord heeft dan is het aan de beoordelaar om te bezien of er voldoende aanwezig is om tot een bewezenverklaring te komen. Zo niet, dan verzoekt de SBA-beoordelaar aan verbalisant om de zaak uit de TM te laten verwijderen. De VP- of IBR-beoordelaar keurt af of seponeert. Het pv bevat dan immers niet voldoende bewijs.
3. Indien alleen verdachte zelf verklaart geen vergunning te hebben is dit voor het bewijs niet voldoende. Verbalisant hoort contact op te nemen met een medewerker van de afdeling Vergunningen voor betreffende gemeente. Voorts moet blijken waarnaar verbalisant precies heeft geïnformeerd. Is immers sprake van een marketingbedrijf, dan hoort verbalisant te vragen of voor dit bedrijf een vergunning is afgegeven. Is geen marketingbedrijf bij de verkoop betrokken en doet men dit direct vanuit het bedrijf zelf, dan hoort verbalisant te vragen of voor dit bedrijf een vergunning is afgegeven.
 - Ontbreekt deze informatie dan verzoekt de SBA-beoordelaar aan verbalisant om alsnog contact met de gemeente op te nemen en zijn bevindingen in het pv te vermelden. De VP- of IBR-beoordelaars verzoeken dan om een aanvullend pv. Deze informatie is achteraf altijd te achterhalen.
4. Indien sprake is van het *hebben* van een standplaats dient uit het pv te blijken dat verdachte ook de eigenaar of houder is van de standplaats. Het bedrijf moet worden genoemd en een uittreksel KvK moet worden bijgevoegd. Indien verdachte in dit geval niet de eigenaar of houder is moet uit het pv blijken dat hij/zij vertegenwoordigingsbevoegd is.
 - Als dit niet uit het pv blijkt en/of het KVK-uittreksel niet is toegevoegd, dan verzoekt de SBA-beoordelaar aan verbalisant het pv aan te vullen. Voor de VP- of IBR-beoordelaar bestaat de mogelijkheid om een aanvullend pv op te vragen en m.b.t. het KVK-uittreksel deze desnoods zelf te downloaden en toe te voegen onder het 'procesdossier' en de 'werkmap OM'.

3.5 Tenlastelegging

<hij/zij> op of omstreeks <pleegdatum/pleegperiode> te <pleegplaats> op of aan < de weg en/of een openbaar water en/of een andere voor het publiek toegankelijke en in de open lucht gelegen plaats >, te weten <pleeglocatie>, een standplaats heeft ingenomen en/of heeft gehad op of aan de weg of een openbaar water teneinde in de uitoefening van de handel goederen te koop aan te bieden en/of te verkopen en/of te verstrekken, dan wel diensten aan te bieden;

(Artikel <artikelnummer> Algemene Plaatselijke Verordening <naam gemeente>)

Deze tenlastelegging hoeft de beoordelaar **niet** verder te verfeitelijken.

Hoofdstuk 4: Verspreiden van gedrukte stukken

4.1 (Model-)APV en feitcode

4.1.1 Tekst model-APV (artikel 2:6)

Art. 2:6 Beperking aanbieden e.d. van geschreven of gedrukte stukken of afbeeldingen

1. *Het is verboden gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen onder publiek te verspreiden dan wel openlijk aan te bieden op door het college aangewezen openbare plaatsen.*
2. *Het college kan de werking van het verbod beperken tot bepaalde dagen en uren.*
3. *Het verbod is niet van toepassing op het huis-aan-huis verspreiden of het aan huis bezorgen van gedrukte of geschreven stukken en afbeeldingen.*
4. *Het college kan ontheffing verlenen van het verbod in het eerste lid.*
5. *Op de ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.*

4.1.2 Feitcode

F 111

op door het college aangewezen openbare plaatsen gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen onder publiek verspreiden dan wel openlijk aanbieden

4.2 Algemeen

Dit artikel ziet (grotendeels) op het beperken van folderen en flyeren, m.a.w. op "zelfstandige middelen van bekendmaking". Hier is nooit sprake van enige prestatie van de ander en dit feit zal qua kwalificatie zelden problemen opleveren. Op gedragingen die onder dit artikel vallen kan art. 7 lid 1 GW van toepassing zijn. De gemeente mag ook hier geen vergunning eisen voor het verspreiden van gedrukte stukken die gedachten of gevoelens openbaren, maar heeft dus wel de mogelijkheid om bij aanwijzingsbesluit het verspreiden aan vaste plaatsen, dagen en uren te verbinden en het aanbieden daarbuiten te verbieden. Wel is het ook mogelijk dat er sprake is van een ontheffing van het verbod.

4.3 Daklozenkrant

Ook het aanbieden van de daklozenkrant valt onder dit artikel. Deze gedraging wordt in de praktijk nog wel eens verkeerd gekwalificeerd. De VNG zegt hierover dat het noch venten noch collecteren betreft en dat het verkopen van de daklozenkrant ook valt onder de bescherming van art. 7 lid 1 GW. Maar ook dan kan de gemeente het aanbieden van deze krant aan specifieke plaatsen, dagen en tijdstippen verbinden. Overigens kan niet iedereen een straatkrant verkopen. Verkopers moeten in het bezit zijn van een identiteitsbewijs van de koepelorganisatie die de dakloze vertegenwoordigt, waarmee men kan aantonen dat men een officiële straatkrantverkoper is. Is dit niet het geval dan is er sprake van bedelen (F 119). Ook wanneer men een ander, van origine gratis, drukwerk te koop aanbiedt is er sprake van bedelen.

4.4 Vereisten aan het pv

1. Het APV-artikel van betreffende gemeente moet nadrukkelijk worden vermeld met nummer én tekst. Controleer *altijd* of het artikel dat de verbalisant vermeldt ook het

artikel is zoals deze in de meest recente APV staat. Dit kan men gemakkelijk nagaan op wetten.overheid.nl.

- Staat het juiste artikel niet in het pv, dan kan de SBA-beoordelaar de verbalisant nog vragen om deze (m.b.v. de TBA) juist in het pv op te nemen. En *als* men de zaak toch terug moet sturen verzoekt men meteen om de juiste tekst (indien deze ontbreekt). Beoordelaars van het VP en IBR die deze mogelijkheid niet hebben keuren de zaak bij het ontbreken van het juiste artikel af. Indien de tekst ontbreekt dienen zij de tekst van het artikel zelf als bijlage in de dossierboom toe te voegen bij de procesdossiers (zowel onder 'Procesdossier' als onder 'Werkmap OM').

2.A. De handeling moet duidelijk zijn omschreven. Er moet sprake zijn van actief verspreiden van de gedrukte stukken en dat moet ook uit het pv blijken.

B. De stukken moeten worden omschreven.

C. Er moet ook vermeld worden of de stukken zonder een tegenprestatie van de ander werden afgegeven.

- Ontbreekt een punt, of ontbreken meerdere punten, dan verzoekt de SBA-beoordelaar aan verbalisant het pv aan te vullen. Voor de VP- of IBR-beoordelaar bestaat de mogelijkheid om een aanvullend pv op te vragen. Als verbalisant geen antwoord heeft dan is het aan de beoordelaar om te bezien of er voldoende aanwezig is om tot een bewezenverklaring te komen. Zo niet, dan verzoekt de SBA-beoordelaar aan verbalisant om de zaak uit de TM te laten verwijderen. De VP- of IBR-beoordelaar keurt af of seponeert. Het pv bevat dan immers niet voldoende bewijs.

3. Indien er door B&W in een Aanwijzingsbesluit nadere regels zijn gesteld voor wat betreft de gebieden, dagen en uren, dan dient dit Aanwijzingsbesluit ook als bijlage aan het dossier te zijn toegevoegd.

- Ontbreekt deze dan verzoekt de SBA-beoordelaar aan verbalisant om deze toe te voegen. De VP- of IBR-beoordelaar dient deze zelf op te zoeken en aan het procesdossier en de werkmap toe te voegen.

4. Indien verdachte aangeeft dat hij/zij een ontheffing heeft van het verbod dan dient verbalisant dit na te gaan bij de afdeling Vergunningen van desbetreffende gemeente.

- Ontbreekt dit dan verzoekt de SBA-beoordelaar aan verbalisant om dit alsnog te doen. Voor de VP- of IBR-beoordelaar bestaat de mogelijkheid om een aanvullend pv op te vragen.

4.5 Tenlastelegging

<hij/zij> op of omstreeks <pleegdatum> te <pleegplaats/pleeggemeente>, gedrukte of geschreven stukken of afbeeldingen onder het publiek heeft verspreid, dan wel openlijk heeft aangeboden op een door het college aangewezen gebied of weg waarbinnen of waarop of waaraan dit is verboden, immers heeft hij, verdachte, op of aan de/het <locatie>, <feitelijke omschrijving>;

(Artikel <artikelnummer> Algemene Plaatselijke Verordening <naam gemeente>)

APV Groningen, Tekst:

Artikel 2:4 Beperking aanbieden e.d. van geschreven of gedrukte stukken/afbeeldingen of het uitdelen van goederen om niet.

1. Het is verboden gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen of voor handelsdoeleinden goederen om niet onder het publiek te verspreiden dan wel openlijk

- aan te bieden, aan te bevelen of bekend te maken op of aan een beperkt aantal door het college aangewezen wegen of gedeelten daarvan.
2. Het college kan de werking van het verbod beperken tot bepaalde dagen en uren.
 3. Het verbod geldt niet voor het huis-aan-huis verspreiden of het aan huis bezorgen van gedrukte of geschreven stukken en afbeeldingen.
 4. Het college kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid gestelde verbod.
 5. In afwijking van het vierde lid bestaat een meldingsplicht voor niet commerciële organisaties. Na melding is flyeren toegestaan in de binnenstad, het stationsgebied en de Westerhaven onder de volgende voorwaarden:
 - de organisator van de flyeractie doet tenminste één week van tevoren een melding bij het college;
 - het flyeren mag plaatsvinden op maandag, dinsdag, woensdag, vrijdag, zaterdag en op door of namens het college aangewezen koopzondagen: tussen 12.00 uur en 18.00 uur. Op donderdag en op andere koopavonden tussen 12.00 en 21.00 uur;
 - in de Herestraat is flyeren niet toegestaan;
 - de organisatie is verplicht in een straal van 50 meter om zijn verspreidingspunt weggegooides flyers op te ruimen.

Fictieve casus:

Plaats: Groningen. Locatie: de Herestraat. Datum: 01-02-2017

Verdachte, Alberto V., was op de Herestraat aan het flyeren, op welke locatie dit flyeren door het college is verboden. Op deze gedrukte flyers stond een tekst.

De flyers vroegen aandacht voor bombardementen die plaatsvinden in Syrië en de wereldwijde vluchtelingencrisis. Het flyeren gebeurde namens Amnesty International. Uit navraag door verbalisant bij de gemeente bleek dat Amnesty wel melding had gedaan van het flyeren, waarna het flyeren onder voorwaarden was toegestaan, doch nooit op locatie de Herestraat.

Tenlastelegging:

Hij, op of omstreeks 19 april 2017 te Groningen, gedrukte of geschreven stukken of afbeeldingen onder het publiek heeft verspreid, dan wel openlijk heeft aangeboden op een door het college aangewezen gebied of weg waarbinnen of waarop of waaraan dit is verboden, immers heeft hij, verdachte, op of aan de Herestraat, flyers verspreid;

[Artikel 2:4 Algemene Plaatselijke Verordening Groningen]

De tenlastelegging moet **wel** door de beoordelaar worden verfeitelijkt.

Hoofdstuk 5: Beslag

Als bij de strafzaak in SVEN indicatie B is vermeld, dan dient de beoordelaar van SBA de zaak voor Afdeling Beslag laten staan.

Ook bij zaken zonder indicatie B kan er iets in beslag zijn genomen; bij de verkoop van lachgas bijvoorbeeld een lachgascilinder. Zie hiervoor de WI beslagzaken zonder b-indicatie.

Wijzigingenoverzicht (vanaf versie 3)

01-04-2025: korte aanpassing beschreven werkwijze in hoofdstuk 5 Beslag.

09-09-2025: Verwijzing op pagina 19 moet 2.3.2.1 zijn.

09-09-2025: Naam WI was onjuist opgeslagen, versie 4 heeft weer de juiste naam.

Bronnen:

1. Model Algemene Plaatselijke Verordening en bijbehorende toelichting, opgesteld door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, geldig vanaf 13 juli 2016, tevens de meest recente versie.
2. Tekstenbundel voor misdrijven, overtredingen en Muldergedragingen, Openbaar Ministerie, uitgaven januari 2016.
3. Arrest van de Hoge Raad, d.d. 31 oktober 1938, NJ 1939, 235.
4. Arrest van de Hoge Raad, d.d. 26 mei 1987, NJ 1988, 1005.
5. Arrest van de Hoge Raad, d.d. 21 maart 2000, NJ 2000, 482.
6. Arrest van de Hoge Raad, d.d. 26 maart 1974, NJ 1974, 239.